

Ἐρευνα

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΘΕΡΙΝΗ

1911

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΙΔΕΩΔΕΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. ΓΝΩΣΙΣ. — ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ - ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ. — Α'. Ἐν ὅλῳ καὶ ὅλῳ. — Β'. Ἡ ἰσότης τῆς ἐργασίας. — Γ'. Τὸ ἀντίκρυ τῆς ἰσοκρίσεως. — Δ'. Ἡ ἀποστολή τῆς Ἑκκλησίας. — Η ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΑ. — ΔΕΚΑΔΕ ΜΕΜΕΛΩΔΕΙΣ ΑΡΧΑΙ. — Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΩΝ. — ΤΟ ΦΟΡΕΜΑ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ. — ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΑΠΙΤΑΙ. — Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΔΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ. — ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΑΤΑΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΕΔΙΣΟΝ. — ΜΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ. — ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΟΔΗΣΙΣ. — ΓΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ. — Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ. — ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ Ε. ΑΡΑΚΟΥΑΝ (ἀπὸ Φ. Π.).

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΑΡΑΧΜΗ ΜΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: EDITOR OF ΕΡΕΥΝΑ, 14, PARK SQUARE, LONDON, N. W.

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΕΡΕΥΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Κοινωνιολογία, Ἀνθρωπισμός, Μυχιολογικαὶ Ἐπιστήμαι

ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΕΡΕΥΝΗΣ ὁμοῦ ἢ χωριστὰ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ: ΕΚΑΣΤΟΣ ΤΟΜΟΣ ΧΡΥΣΟΔΕΤΟΣ ΔΡ. 16.

Οἱ ἐν τῷ ἑξωτερικῷ ἐμβάλλουν εἰς τὸ ἐν Λονδίῳ Γραφεῖον τῆς Ἑρεῦνης. — (P. E. Drakonides 14, Park Square Regent's Park London) καὶ εἰδοποιοῦν τὸ ἐν Ἀθήναις γραφεῖον ὁδὸς Διδότου 38 Ἀθήναις Grèce.

Οἱ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἐμβάλλουν εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος Ἀθηνῶν καὶ εἰδοποιοῦν τὸ Γραφεῖον τῆς Ἑρεῦνης ὁδὸς Διδότου 38, Ἀθήναις.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀγοράσουν πρέπει νὰ απεύσουν διότι σώζονται δλίγιστα σειραί, ὅπερ δὲ σπουδαιότερον ὅσοι τόμοι μένουσιν μετὰ τὸν προσεχῆ Ἀύγουστον ἕκαστος θὰ τιμᾶται δρ. 25.

Τοῦ περιοδικοῦ τούτου ἐκδίδονται ἤδη δύο τεύχη κατ' ἔτος, ὁμοιόμορφα μὲ τὰ μέχρι τοῦδε — ἐν τεύχος τὸν Ἰούνιον καὶ ἐν τὸν Δεκέμβριον τιμώμενα μίαν δραχμὴν ἕκαστον. — Εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς ἐβδομαδιαίας Ἑρεῦνης στέλλονται δωρεάν.

Αἱ κρίσεις τοῦ ἑλληνικοῦ Τύπου (Ἀκρόπολις, Ἀστὺ, Ἑστία, Νέον Ἀστὺ, Σκρίπ, Καίρον, Ἀστὴρ, Χρόνος κλπ.) συνοψίζονται ὡς ἑξῆς:

“Ἡ ΕΡΕΥΝΑ εἶνε μοναδικὸν φαινόμενον ἐν τῷ ἑλληνικῷ στερεώματι. — Ἡ δύναμις τῆς εἶνε ἡ δύναμις ἣτις βασιλεῖται ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς Ἀληθείας. — Ἐξαπαστέλλει εἰς τὸ πανελλήνιον τοὺς θεραπευτικωτάτους τῶν χυμῶν. — Πᾶς Ἕλλην πρέπει νὰ ἐναβρύνεται καλούμενος συνδρομητῆς τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ. — Ἡ ΕΡΕΥΝΑ ἀνιήσκει καὶ φρονιματίζει. — Εἶνε πρωταῖον περιοδικόν, προϊόν νοῦ καὶ ἀγάπης. — Ζωογονεῖ τὸ γένος. — Εἶνε πρότυπον ἀρτίου νοῦς καὶ ἀρτίας καρδίας. — Ἀκτινοβολεῖ μεγάλην στοργὴν πρὸς τὸ γένος. — Ἐξόχως πρακτικοῦ πνεύματος καὶ ὑψηλῶν νοημάτων. — Ἀνοίγει νέους ὁρίζοντας. — Ἐξαγνίζει τὰ ἥθη. — Τιμᾷ τὴν ἑλληνικὴν διάνοιαν. — Εἶνε ἐθνοποιός. — Δικαιοῦται εἰς πανελλήνιον ὑποστήριξιν. — Διὰ τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ μεταλαμπαδεύονται εἰς τὸ γένος μας νέοι κόσμοι.”

Ἡ ΕΡΕΥΝΑ ἰδρύθη ἐν Ὁξφόρδῃ τῷ 1901 καὶ κυκλοφορεῖ εἰς ἄλλας σχεδὸν τὰς χώρας. Ἀφορᾷ εἰς τὴν διεξήγησιν τῶν νόμων τοῦ βίου καὶ εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἰθνηκοῦ χαρακτήρος ἐντεῦθεν δὲ εἰς τὴν κοινωνικὴν μεταμόρφωσιν.

Η ΕΡΕΥΝΑ ΙΔΡΥΘΗ
ΤΩ 1901 ΕΝ ΟΞΦΟΡ.
ΑΠ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ.
ΑΦΟΡΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΕ-
ΣΗΓΗΣΙΝ ΤΩΝ ΝΟ-
ΜΩΝ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ

Κοινωνιολογία, Ἀνθρωπισμός, Μυχιολογικαὶ Ἐπιστήμαι.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΥΨΩΣΙΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΧΑΡΑ-
ΚΤΗΡΟΣ ΕΝΤΕΥΘΕΝ
ΔΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩ-
ΝΙΚΗΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙ-
ΚΗΝ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΝ.

ΘΕΡΟΣ

1911

ΑΘΗΝΑΙ

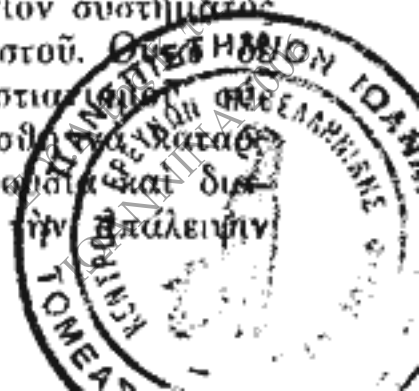
ΤΟ ΙΔΕΩΔΕΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐμφανισθεὶς καθ' ἡν ἐποχὴν φαῦλον κοινωνικὸν σύστημα κατέθλιβε τὴν ἀνθρωπότητα ἓνα καὶ μόνον σκοπὸν ἔθετο ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ τὴν κατάργησιν τοῦ κρατοῦντος συστήματος. Τὸ κρατοῦν σύστημα ἔθεώρει ὁ Χριστὸς ὡς τὴν μόνην αἰτίαν τῶν δεινῶν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀνατρεπομένου δὲ τούτου, εἶχε πεποιθήσιν, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἐπανεύρισκε τὴν γαλήνην τῆς συνειδήσεως, τὴν μόνην ταύτην εὐδαιμονίαν, τὴν ὁποίαν ἀπεκίλει βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Πρὸς τοῦτο ὁλοψύχως ἐπεδόθη καταπολεμῶν διὰ τῆς ὄντως ἀθιανάτου καὶ θείας διδασκαλίας του τὸ καθιερωμένον σύστημα τῆς κολάσεως.

Ἀντὶ δὲ τοῦ συστήματος τούτου διεκήρυττεν ἕτερον βασιζόμενον ἐπὶ τῆς ἀληθείας, ἀγάπης, ἀλτρουϊσμοῦ, εὐσπλαγχνίας ἀδιακρίτως πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ὑπανθρώπινα ὄντα. Τὰ δύο ταῦτα συστήματα εἶνε ἀντικρὺς ἀντίθετα ἀλλήλων, τοιοῦτον δὲ χάσμα διανοίγεται μεταξὺ αὐτῶν, οἷον τὸ μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ. Ἔνεκα τούτου ἀναγκαίως ἐπηκολούθησεν ἡ μετὰ πρωτοφανοῦς λύσεως καὶ ἀγριότητος καταπολέμησις τοῦ ἐξαγγελιομένου νέου συστήματος ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ τόσον, ὅσον καὶ ἐν τῷ προσώπῳ τῶν πρώτων Χριστιανῶν.

Ὁ Χριστὸς ὅμως ἐγνώριζεν ὅτι, ἀπαξ ἡ ἀλήθεια ἐξαγγελθῇ, οὐδὲν ἰσχύει ὅπως τὴν περιορίσῃ. Διαστρεβλουμένη καὶ χλευαζομένη διέρχεται πλείστας δοκιμασίας, ἀλλ' ὅταν ὁ βαθμὸς τῆς εἶναι ἀπόλυτος πάντως θὰ κατισχύσῃ, θὰ νικήσῃ, θὰ βασιλεύσῃ. Ὅθεν ἡ ἐξάπλωσις ἢ ὁ περιορισμὸς αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀληθείας, τὸν ὁποῖον ἐγκλείει. Δι' ὃ ἔλεγεν ὁ Χριστὸς: «Καταλύσατε τὸν ναὸν τούτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἀνοικοδομήσω αὐτόν». Πράγματι ἡ μὲν κατάλυσις τοῦ ναοῦ συνετελέσθη διὰ τοῦ σταυρικοῦ του θανάτου, ἡ δὲ ἀνέγερσις αὐτοῦ διὰ τῆς ὁλοῦν ἐξαπλουμένης ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ σοσιαλισμοῦ διδασκαλίας του, τῆς καταρριπτιούσης τὸ κρατοῦν σύστημα τῆς κολάσεως. Ἰδοὺ δὲ ἡ ἀνάστασις τοῦ πνεύματος τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ ἡ δευτέρα παρουσία αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ὑπαινίσσεται κατὰ τὴν

συντελείαν τοῦ αἰῶνος, τουτέστι κατὰ τὴν συντελείαν τοῦ συστήματος τῆς εἰδωλολατρίας καὶ κολάσεως. — Ἐξετάσωμεν ἤδη κατὰ πόσον αὕτη κατενοήθη. Κατὰ τοὺς διαρρεύσαντας 19 αἰῶνας τὸ σύστημα τὸ ὁποῖον ἐθανάτωσε τὸν Χριστὸν δὲν μετεβλήθη. Ἦδη διατρέχομεν τὸν 20. Ὀνομαζόμεθα Χριστιανοὶ ἐξ ἀπλῆς συνηθείας, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ εἴμεθα ποσῶς. Διακηρύττομεν πομπωδῶς ὅτι ἡσπάσθημεν τὸν Χριστιανισμόν, τοῦ πλέκομεν ἐγκώμια, σεμνυνόμεθα ἐπὶ τῇ προσωυμίᾳ ἡμῶν ὡς Χριστιανῶν, ἐνῶ δὲν δι-σταζόμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν, ἀπίτην, βίαν, δόλον κλοπὴν, νοθείας καὶ σκληρότητας κατὰ τῶν ὁμοίων μας. Οἱ ὅμοιοι ἡμῶν κατέχουσιν ἐν τῇ συνειδήσει μας, οἷαν θέσιν καὶ τὰ ἄφρυχα μηχανήματα. Ὅποια εἰρωνία νὰ λέγωμεν ὅτι ἔχομεν σχέσιν μὲ τὸ Χριστιανικὸν σύστημα τὸ διακηρύττον τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν! Διὰ νὰ εἶνε τις ἀληθὴς Χριστιανὸς δεόν νὰ συνετελεσθῇ ἐν ἐαντῷ διανοητικὴ καὶ ἠθικὴ ἐπανάστασις. Αὕτη δὲ θὰ ἔχει ὡς ἀναγκαίαν συνέπειαν τὴν σύγκρουσιν ἐν πρώτοις πρὸς τὰ ἐλαττώματα καὶ πάθη τῆς σαρκός. Τοιοῦτον τι ὅμως παρ' ἡμῖν δὲν συνετελέσθη, καθ' ὅσον ἀκολουθοῦμεν ὁδὸν πεπατημένην. Τὴν ὁδὸν ταύτην ἐχάραξεν ἡ κρατοῦσα ἰάξις κατὰ τοὺς πρώτους μ. Χ. αἰῶνας προσπαθοῦσα νὰ ἀνακόψῃ τὸ ὀγκούμενον ρεῖμα ἐκ τῆς καταπληκτικῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ τάξις αὕτη διαστρεβλώσασα καὶ παραμορφώσασα τὸν Χριστιανισμόν, εἰσέγαγεν αὐτὸν ὡς κρατοῦσαν θρησκείαν. Διὰ τῆς τοιαύτης ὅμως εἰσαγωγῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ οὐδεμία ὠφέλεια ἐπῆλθε, καθ' ὅσον τὸ σύστημα τὸ ὁποῖον ἡγωνίσθη νὰ καταρρίψῃ ὁ Χριστὸς δὲν κατέρρευσεν τοῦναντίον ἢ εἰσαγωγῇ αὕτη ὑπεβλήθη τὴν παράτασιν αὐτοῦ, μεταβαλοῦσα τὴν μορφήν του, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν οὐσίαν του. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ Χριστιανισμοῦ πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως καταδιώκονται καὶ κατατρέχονται αἱ ἐνιαχοῦ ἀναφαινόμεναι ἡρωϊκαὶ θελήσεις, αἱ ἐξανιστάμεναι ἐναντίον συστήματος καταδικασθέντος ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ. Οὐδὲν ὅσον διατηρεῖται ὑπὸ μορφήν Χριστιανισμοῦ, ὅπερ ὁ Χριστὸς ἡγωνίσθη νὰ καταρρίψῃ. Καὶ ἐνῶ παραμελεῖται ἡ ἀνάγκη διὰ τὴν ἀπάλειψιν στρεβλοῦται γίνεται ἀγὼν διὰ τὴν ἀπάλειψιν

ένος γράμματος ἢ καὶ μιᾶς ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου ὑποστιγμῆς. Ὅποια ὑποκρισία καὶ ἐκμετάλλευσις Χριστιανισμοῦ!

Χριστιανισμὸς ἄνευ ἀλλαγῆς συστήματος δὲν νοεῖται, ἄνευ διανοητικῆς ἐπαναστάσεως δὲν συντελεῖται, ἄνευ ἠθικῆς ἐπαναστάσεως δὲν καρποφορεῖ. Ἐφ' ὅσον δὲν κατανοεῖται τοῦτο, ἀνάστασις τοῦ Πνεύματος τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας δὲν θὰ συντελεσθῇ ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

A. P.

Γ Ν Ω Σ Ι Σ.

Ἀρχομένου τοῦ παρόντος αἰῶνος ἡ ἀνθρωπότης ἐν τῇ δολιχοδρομίᾳ τῆς, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ἐξεπρόβαλεν εἰς εὐρὺ καὶ ὑψηλὸν ὁροπέδιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου καὶ προέβη νὰ στρατοπεδεύσῃ, συναρμολογοῦσα τὰ ἐπιστημονικὰ τῆς ἀππαρίτα, κἀμνους ἀπογραφὰς τῶν κτήσεών τῆς, ἀνακατασκευάζουσα καὶ ἐπισκευάζουσα τοὺς θεσμούς τῆς, ἐρευνῶσα τὰ τῆς διανομῆς τοῦ πλούτου καὶ τῆς ἐργασίας, ἐγείρουσα μνημεῖα, ἰδρύουσα συλλόγους, συντάσσουσα ἐγκυκλοπαιδικὰ λεξικά, ἐρευνῶσα καὶ κρίνουσα τὰ πάντα, καὶ ὀχυροῦσα ἑαυτὴν κατὰ τῶν προβλημάτων τῆς ὑπάρξεως διὰ τῆς ἐπὶ τὸ οὐμοριστικώτερον ἀντιλήψεως αὐτῶν. Ἐν μέσῳ τῆς ὀκεανείου πληθώρας τῶν ὑλικῶν τὸ ἄτομον ὑποτάσσεται καὶ ζητεῖ μᾶλλον μεγάλους ἐγκεφάλους παρὰ μεγάλους χαρακτήρας, ζητεῖ ἐρευνητὰς ὡς τὸν Ρενάν, παραδείγματος χάριν, οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν τεραστίαν ἱκανότητα νὰ ταξινομοῦν καὶ ἀπλοποιοῦν, νὰ διατυπώνουν τὸν σκοπὸν τοῦ πολιτισμοῦ εἰς ἓν φρασίδιον, μὴ ἐνδιαφερόμενοι τόσον δι' αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ὅσον διὰ τὴν διατύπωσιν αὐτῆς, σφυρηλατοῦντες νέας ιδέας ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους θεσμούς, συλλαμβάνοντες τὰ οὐσιώδη ἐν μέσῳ τῶν ἱλλιγγιωδῶν σωρειῶν τοῦ ἐώλου, καὶ ἐκθέτοντες ἐπαγωγῶς ἐνώπιον τοῦ πλήθους τὰς συσσωρευμένας γνώσεις τοῦ παρελθόντος. Οἱ καλλιτέχναι τῆς ἐποχῆς ἐπιδιώκοντες τὸ ἔργον των (τὸ ὁποῖον συνίσταται εἰς τὴν διεξήγησιν καὶ κρίσιν τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτήρος), συνεμορφώθησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν αὐτὴν τάσιν καὶ κατώρθωσαν μεγαλοπρεπῆ ἀποτελέσματα χρησιμοποιοῦντες τὸν πλοῦτον τοῦ εἰς τὴν διάθεσίν των ὑλικοῦ μᾶλλον παρὰ ἐμβραθύνοντες εἰς τὸν κόσμον τῆς καθαρᾶς δημιουργητικότητος.

Μολαταῦτα ἀντὶ τὸ φιλέρευνον στοιχεῖον τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἱκανοποιηθῇ, ἀπ' ἐναντίας ἔτι μᾶλλον διακεντᾶται. Παρατηρήθη ἤδη καὶ ἀνεγνωρίσθη ὅτι ἀρχίζει νὰ ὑπάρχῃ καὶ νὰ λειτουργῇ περὶ ἡμᾶς καὶ ἔνδον ἡμῶν μία νέα ἀντιλήψις περὶ γνώσεως. Ἀναμφισβητήτως ὁ σκοπὸς πάσης μαθήσεως, καὶ πάσης ἀκαδημαϊκῆς ἢ πανεπιστημιακῆς μορφώσεως εἶνε νὰ ἀναδείξῃ τὴν γνώσιν ὡς ἐνεργὸν στοιχεῖον ἐν ἐκάστη δια-

νοίᾳ νὰ ρυθμίσῃ τὴν στᾶσιν τοῦ ἀνθρώπου ἀπέναντι τῆς ἀληθείας σκοπιμώτερον καὶ ὀρθότερον. Τί χρησιμεύει ἡ γνώσις εἰμὴ μόνον διὰ νὰ γεννηθῇ ἐξ αὐτῆς ὁ τέλειος ἀνθρώπινος χαρακτήρ; Ἐὰν δὲν προκύψῃ ἐκ τῆς γνώσεως μεγάλη μεγαλωσὴ ἡ ἀνθρωπίνη ἀξία, ὅλαι αἱ ἐλπίδες μας εἶνε μάταιαι. Μεγάλη ἀναπτέρωσις ἐλπίδων ἀνεφάνη πρὸ τεσσάρων αἰώνων. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς τὰ νεαρὰ ἔθνη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, μία μικρὰ ὁμὰς ἀνθρώπων, ὠθουμένη ἀπὸ ἐν ἀλάλητον ὀρμέμφυτον, ἐπεδόθη εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχῃ πλήρη κατανόησιν τῶν κατορθωμάτων τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας μέχρι τότε, προσπαθοῦσα δι' ἐπιμόνου ἐρεῦνης καὶ μιμήσεως νὰ σταθῇ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχε σταθῇ ὁ ἀρχαῖος κόσμος. Μετ' ὀλίγον εἰς ἕκαστον ἀπὸ τὰ ἔθνη ταῦτα, ἀντὶ ἐνὸς μεμονωμένου ὀμίλου τοιούτων ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἡ κοινωνία ἐθεώρει τρόπον τινὰ ἀσεβεῖς καὶ ἴσως ἐπικινδύνους, ἀνευρίσκομεν ὀλόκληρον κοινότητα ἐρευνητῶν καὶ σπουδαστῶν, ἐκ μέσου τῆς ὁποίας ἀναφαίνεται ὅτε μὲν εἰς ἓν μέρος ὅτε δὲ εἰς ἄλλο, πρωτότυπος σοφὸς ἢ ποιητὴς δικαίων τὸ ὀρμέμφυτον τῶν ἐκκεντρικῶν ἐκείνων καὶ δῆθεν ἀσεβῶν ἀνθρώπων τῆς προηγούμενης γενεᾶς. Τῆς ἀνθρωπίνης ἐντελείας ὅλοι οἱ ἀνθρώποι εἶνε δεκτικοὶ καὶ εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἐνὸς ἢ μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἕκαστος, γενόμενος εἴτε σοφός, εἴτε ποιητής, εἴτε προφήτης, εἴτε ἥρωας. Τρεῖς εἶνε αἱ ἐπικρατοῦσαι τάσεις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως -- τὸ σκέπτεσθαι, τὸ ὀμιλεῖν, καὶ τὸ δρᾶν. — Ποία εἶνε ἡ ἀληθὴς σύλληψις τοῦ βίου, τὸ ὅτι γνήσιος τύπος ἀνθρώπου εἶνε ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον αἱ λειτουργίαι αὐταὶ εἶνε κολοβωμέναι, ἢ ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον εἶνε εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν ἀνεπτυγμένοι; Μολαταῦτα ὁ ζῆλος πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτῶν ἔχει παύσει. Διατί; ἐν μέρει διότι ἐπεκράτησε νὰ προτιμᾶται ἡ λεγομένη πεῖρα τοῦ κόσμου, καὶ ἐν μέρει διότι, ὁ προορισμὸς τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν, τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς θρησκείας, παρεγνωρίσθη. Προορισμὸς των εἶνε νὰ μᾶς ἀποκαλύψουν τὸν ἐνδότερον ἀνθρώπον, ὃχι νὰ χρησιμεύσουν ὡς κοσμήματα ἢ κτήσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀνθρώπου, οὔτε νὰ ἐπιβληθῶν εἰς ἡμᾶς ὡς σφαῖραι ἀπρόσιτοι καὶ ἀπαιτοῦσαι προσκύνημα. Προορισμὸς των εἶνε ἡ δόξα τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἀστρονόμος εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του δυνατόν νὰ εἶνε ἀπρόσιτος, ἀλλ' ὅλοι δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν ἐν ἀρθρίδιον μιᾶς ἐφημερίδος ἀνακοινοῦν τὴν ἀνακάλυψιν ἐνὸς νέου πλανήτου. Σκοπὸς τῶν ἐπιστημῶν εἶνε νὰ καταρτίζωνται ἀπλαῖ καὶ εὐληπτοὶ ιδέαι ὡς ἡ περὶ ἐξελίξεως, ἡ περὶ βαρύτητος κλπ. Οὕτω καὶ περὶ φιλοσοφικῶν συστημάτων. Δὲν δυνάμεθα ὅλοι νὰ παρακαλουθοῦμεν τὰς ἀρετὰς των καὶ τὴν φρασεολογίαν των, ἀλλ' ὅταν ἐν φιλοσοφικῶν συστημα ἀποκρυταλλωθῇ εἰς μίαν παροιμίαν, ὅλοι

δυνάμεθα νὰ ἀνυψωθῶμεν ἐκ τοῦ νοήματος αὐτῆς. Ὅλη ἡ ἀξία τῆς γνώσεως συνίσταται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐπὶ ἐνὸς μεμονωμένου ἀτόμου. Κατὰ πόσον ἀνυψοῦται τὸ ἄτομον; Αὐτὸ εἶνε τὸ μέτρον διὰ τοῦ ὁποίου μετρῶμεν τὴν προοῦσαν γνῶσιν. Ἡ γνῶσις ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν βίον ὁλόκληρον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, δὲν κατατέμενται πρὸς χάριν καὶ εὐκολίαν τῶν ἐρασιχτενῶν εἰς χωριστὰς ἐπιστήμας καὶ τέχνας ἀποκηρυττούσας τὴν γένεσιν τῶν.

I. E.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ.

Α'. ΕΝ ΟΡΓΑΝΙΚΟΝ ΟΛΟΝ.

Τώρα ὁποῦ οἱ ἐφημεριδογράφοι συγκαταβαίνουν νὰ ὁμιλοῦν περὶ σοσιαλισμοῦ, ἀπαιτεῖται διπλασίαν προσοχὴ ἐκ μέρους μας διὰ νὰ μὴ ἐπικρατήσουν περισσότεραι πλάναι παρ' ὅσας ἔχουν ἕως τώρα ἐπικρατήσῃ. Οἱ ἐφημεριδογράφοι εἶνε ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνυπεύθυνα ὄντα τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς παντελὴ ἄγνοιαν περὶ ὅλων τῶν ζητημάτων διὰ τὰ ὁποῖα γράφουν. Διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου θὰ προσπαθῶ νὰ ἐξουδετερώσω τὰς πλάνας τῶν. Ὁ σοσιαλισμὸς εἶνε ἡ σημερινὴ ἀπαίτησις τῆς προόδου, ὅπως μεταβληθῇ ἄρδην τὸ οἰκονομικὸν σύστημα τῆς κοινωνίας κατὰ τρόπον, ὥστε ἡ κοινωνία συνολικῶς νὰ ἐξουσιάζῃ ὅλας τὰς γαίας καὶ τὰ βιομηχανικὰ κεφάλαια, καὶ νὰ τὰ διοικῇ συνεταιριστικῶς διὰ τὴν ὠφέλειαν ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἐργαζομένων. Αὕτη ἡ οἰκονομικὴ ἀπαίτησις εἶνε προῖον τῆς σοσιαλιστικῆς θεωρίας τοῦ βίου. Ἡ σοσιαλιστικὴ θεωρία τοῦ βίου εἶνε τὸ ἀντίθετον τῆς ἀτομιστικῆς θεωρίας τοῦ βίου. Ἡ ἀτομιστικὴ θεωρία τοῦ βίου εἶνε ἡ παλαιὰ θεωρία ἡ ὁποία ἔχει καταδικασθῇ ἀπὸ τὴν πρόοδον τῶν φώτων καὶ τῆς ἐπιστήμης. Ἡ σοσιαλιστικὴ θεωρία εἶνε ἡ νέα θεωρία τὴν ὁποίαν ἐπιδοκιμαζοῦν τὰ φῶτα καὶ ἡ ἐπιστήμη. Κατὰ τὴν παλαιὰν καταδικασμένην θεωρίαν ἡ ἀνθρωπότης εἶνε ἀγέλη ἀπὸ συγκρουόμενα ἄτομα. Κατὰ τὴν σοσιαλιστικὴν θεωρίαν ἡ ἀνθρωπότης εἶνε ἐν ὁργανικὸν ὅλον, μία ζωτικὴ ἐνότης αποτελουμένη διὰ τοῦ συνδυασμοῦ ἀλληλεξαρτήτων ἀτόμων. Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι ὁ σοσιαλισμὸς διαφέρει ἀπὸ τὸν ἀτομισμὸν καὶ κατὰ τὴν μέθοδον καὶ κατὰ τὸν σκοπὸν. Ἡ μέθοδος τοῦ σοσιαλισμοῦ εἶνε σύμπραξις, ἡ μέθοδος τοῦ ἀτομισμοῦ εἶνε ἀντίπραξις. Ἡ σοσιαλιστικὴ θεωρία συμπιπτει καὶ μετὰ τὴν χριστιανικὴν θεωρίαν, ὅτι δηλαδή ἡ ἀνθρωπίνη κοινωνία πρέπει νὰ ἀναδιοργανωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δικαιοσύνης, εἶνε δὲ ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ἀτομικὴ κυριότης τῶν γαιῶν καὶ τῶν βιομηχανικῶν κεφαλαίων ἀντίκειται εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ εἰς τὴν ἀδελφωσύνην, διότι ἀναποφεύκτως συνεπιφέρει τὴν

ὑποδούλωσιν ὅλων ὅσοι στεροῦνται γαιῶν καὶ βιομηχανικῶν κεφαλαίων, διότι ὅλοι αὐτοὶ ἀναγκάζονται νὰ πληρόνουν τὰ ἐννέα δέκατα τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας τῶν εἰς τὸν ἐξουσιάζοντα τὰς γαίας καὶ τὰ βιομηχανικὰ κεφάλαια. Ἄν δὲν πληρόνουν τὰ ἐννέα δέκατα δὲν τοῖς ἐπιτρέπεται νὰ ἐργασθῶν. Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὁ σοσιαλισμὸς ἀπαιτεῖ νὰ ἐξουσιάζωνται αἱ γαῖαι καὶ τὰ βιομηχανικὰ κεφάλαια ὅχι ἀπὸ ἰδιώτας ἀλλὰ ἀπὸ τὸ σύνολον δηλαδή ἀπὸ τὴν πολιτείαν. Αὐτὸ ἦτο καὶ ἡ σκέψις τοῦ Χριστοῦ ὁ ὁποῖος ὡς πρώτην ἐντολὴν ἐδίδαξεν ὅτι κανεὶς δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιώκῃ τὸ ἀτομικὸν τοῦ συμφέρον, ἀλλ' ἕκαστος ὀφείλει νὰ ἐπιδιώκῃ τὸ συμφέρον τοῦ Συνόλου, καὶ ἅπαξ ἡ σκέψις αὕτη ἐπικρατήσῃ καὶ γίνῃ ἀσπαστὴ ἀπὸ τὸν κόσμον τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε ὅτι αἱ βιωτικαὶ χρεῖαι ἑκάστου ἐργαζομένου θὰ ἐξασφαλίζωνται αὐτομάτως διὰ τοῦ συνολικοῦ ὁργανισμοῦ, ὥστε δὲν θὰ μένῃ εἰς ἕκαστον ἄλλο τι παρὰ τὸ πῶς νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον τοῦ σκοπιμώτερον καὶ καρποφορώτερον. Ἡ σκέψις αὕτη τοῦ Χριστοῦ ἐγονιμοποίησε τὰς διανοίας πολλῶν οἱ ὁποῖοι ἀπεφάσισαν νὰ ἰδρῦσουν ἕνα Σύνδεσμον ὅλων τῶν ὁμοϊδεατῶν, καὶ αὐτὸς ὁ Σύνδεσμος εἶνε ἡ Ἐκκλησία ἡ ὁποία ἔθεσεν ὡς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς τὴν κατάργησιν τοῦ τόκου, τοῦ κέρδους, καὶ τὴν ἱερότητα τῆς ἐργασίας. Τὸ πρῶτον δόγμα τῆς Ἐκκλησίας εἶνε ὅτι αἱ γαῖαι ἀνήκουν εἰς τὸ Σύνολον καὶ ὄχι εἰς ἄτομα. Τὸ δεύτερον δόγμα τῆς Ἐκκλησίας εἶνε «Ὁ μὴ ἐργαζόμενος μηδὲ ἐσθιέτω». Ἐπὶ δύο ἔτη ὁ Χριστὸς ἔθεσε τὰς γενικὰς αὐτὰς ἀρχὰς καὶ κατόπιν ὁ Σύνδεσμος τῶν ὁμοϊδεατῶν τὸν ὁποῖον ἐνέπνευσεν, ἀνέλαβε νὰ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς νέας θεωρίας τοῦ βίου δηλαδή τῆς σοσιαλιστικῆς, καὶ γνωρίζομεν ποῖα ὑπῆρξαν τὰ μαρτύριά τῶν καὶ ὁ ἡρωϊσμὸς τῶν καὶ ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀληθείας. Βραδύτερον ὁ Σύνδεσμος αὐτὸς ὑπέστη διάσπασιν καὶ προέκυψαν διάφοροι ἐκκλησῖαι ἀντιμαχόμεναι καὶ ἀλληλομισούμεναι καὶ ἐλησμόνησαν ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεώς τῶν ἦτο ἡ κατάργησις τοῦ Μαμμωνᾶ δηλαδή τῆς πλουτοκρατίας. Σήμερον ὁ σοσιαλισμὸς ἀνεφάνη διὰ νὰ ὑπενθυμίῃ ὅτι πρέπει νὰ καταργηθῇ ἡ πλουτοκρατία διὰ νὰ βασιλεύσῃ ἡ Ἀγάπη.

Β'. Η ΙΕΡΟΤΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Ὅτι εἶνε θεμελιώδης δόγμα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἡ ἱερότης τῆς ἐργασίας ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι καὶ οἱ ἐπίσκοποι ἀκόμη τῆς Ἐκκλησίας ἦσαν κατ' ἀρχὰς ἀπλοὶ ἐργάται· κτίσται, λιθοτόμοι, ξυλουργοί. Ὁ ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος τὸν τρίτον αἰῶνα ἦτο ἀνθρακὴς. Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος τὸν τέταρτον αἰῶνα ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἐπισκόπους οἱ ὁποῖοι ἦσαν ὑφανταί, σιδηρουργοί, βυρσοδέψαι, καλλιεργῆται καὶ

τοιούτοι. Καὶ εἶνε γνωστὸν ὅτι αἱ πρῶται Σύνοδοι δὲν κατεγίνοντο μόνον εἰς δογματικὰς συζητήσεις, ἀλλ' ἐσυζήτουν καὶ οἰκονομικά ἐργατικά καὶ βιομηχανικά ζητήματα. Προσέτι αἱ Σύνοδοι αὐταὶ ἀπηγόρευσαν κατ' ὁλοκληρίαν καὶ τὸν τόκον. Πράγματι οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ δὲν ἐχώριζον τὴν θεολογίαν τῶν ἀπὸ τὴν οἰκονομολογίαν τῶν, διότι ἐπίστευον ὅτι ἐκεῖνος ὁ ὅποιος δὲν ἀποστρέφεται τὸν μαρμαρινὸν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἔχη ὀρθὴν ἰδέαν περὶ τῆς Θεότητος. Ὁ ὀρθοφροσὺν θεολόγος εἶνε ἐκθρὸς τῆς ἰδέας τοῦ κέρδους καὶ λίτρης τῆς Ἑργατικῆς Ἰδέας. Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ ἱεράρχαι, οἱ ὅποιοι διετύπωσαν τὰ δόγματα, ἐθεώρουν ὅτι ἐθέσπιζον πρακτικὰ πράγματα. Ὅταν ἐπέμενον νὰ ἐξηγοῦν τὴν φύσιν τῆς Θεότητος καὶ τὸ δόγμα τῆς Ἐναγκασιώσεως, ἐπραττον τοῦτο διότι ἀπέβλεπον εἰς τὰς πρακτικὰς χρεῖας τοῦ καθημερινοῦ βίου. Ἰσχυρίζοντο ὅτι διὰ νὰ εἶνε ὁ ἄνθρωπος ἀνωτερός τῆς ἰδέας τοῦ κέρδους πρέπει νὰ ποτισθῇ ἀπὸ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις εἶνε κατὰ βᾶθος θεία φύσις. Ἡ ἐντύπωσις ὅτι ὁ Θεὸς ἐγένετο σὰρξ, εἶνε μέγας φραγμὸς κατὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πῶς λοιπὸν δυνάμεθα νὰ ἀνεχθῶμεν νὰ καταπατῆται, ἀδικῆται καὶ φρενακίζεται ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Καὶ τὸ δόγμα τῆς Τριάδος, καὶ αὐτὸ ἔχει τὴν δημοκρατικὴν καὶ σοσιαλιστικὴν σημασίαν του. Οἱ ἀντιπλουτοκρατικοὶ ἦσαν ὑπὲρ τοῦ τρισυποσταίτου τῆς Θεότητος, ἐνῶ οἱ πλουτοκρατικοὶ ἐπέμενον ὅτι ὁ Θεὸς ἦτο μεμονωμένον πρόσωπον, μονάρχης ἀδιάφορος διὰ τὰ ἀνθρώπινα, καὶ ἐνόουν νὰ ἐξάξουν ἐντεῦθεν τὸ συμπέρασμα ὅτι καὶ εἰς τὴν πολιτείαν πρέπει νὰ ἐπικρατῇ ἡ θέλησις τοῦ μονάρχου. Ἀλλ' οἱ ὀρθόδοξοι ἀντέτεινον λέγοντες, ὅτι ὅπως ἐν οὐρανοῖς βασιλεύει ἐνότης τριαδικὴ οὕτω καὶ εἰς τὴν πολιτείαν ἡ δικαιοτέρα διοίκησις θὰ εἶνε τριαδικὴ ἐνότης, δηλαδή δημοκρατικὴ ὁργάνωσις. Αὐτὰς τὰς παραδόσεις εἶχεν ἡ Ἐκκλησία τοῦ δευτέρου, τοῦ τρίτου καὶ τοῦ τετάρτου αἰῶνος. Μὲ τὰς παραδόσεις ταύτας εἰς ὅλας τὰς συγκρούσεις μεταξὺ πλουσίων καὶ πτωχῶν ἡ Ἐκκλησία ἦτο εἰς τὸ πλευρὸν τῶν πτωχῶν. Ἐκλήρυτε δὲ ὅτι τὸ καθῆκον παντὸς ἀνήκοντος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἦτο νὰ ἐργάζεται διὰ τῶν ἰδίων του χειρῶν καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ ὁλόκληρον τὸν καρπὸν τῆς ἐργασίας του. Προσέτι, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ περιθάλπῃ ἐκείνους οἱ ὅποιοι δὲν δύνανται νὰ ἐργασθῶν, ἀλλ' ὅχι ἐκείνους οἱ ὅποιοι εἶνε ἱκανοὶ καὶ ἀρνοῦνται ἐργασίαν. Ἡ Ἐκκλησία ἐπίσης διδάσκει, ὅτι οὐδεὶς δικαιούται νὰ συσσωρεύῃ περισσότερον τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου. Οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἦσαν συνηνωμένοι κατὰ ομάδας καὶ ἐνεπνέοντο ἀπὸ ἰδέας, αἱ ὅποιαι σήμερον ἀποτελοῦν τὴν βᾶσιν τῆς κοινωνικῆς Ἐπιστήμης. Παραδείγματος χάριν

ἐπρέσβευον α') ὅτι εἰς τὸν στερούμενον ἐργασίας πρέπει νὰ τοῦ προμηθεύωμεν τοιαύτην, β') εἰς τὸν μὴ δυνάμενον νὰ ἐργασθῇ πρέπει νὰ τοῦ παρέχωμεν περίθαλψιν, γ') εἰς τὸν ἐργαζόμενον πρέπει νὰ τοῦ ἐξασφαλίζωμεν ἐπαρκῆ μισθόν. Ἀκριβῶς αὐτὰ τὰ τρία θεμελιώδη ἀξιώματα εἶνε οἱ τρεῖς ἀκρογωνιαῖοι λίθοι τοῦ Ἑργατικοῦ προγράμματος τῶν σημερινῶν σοσιαλιστῶν. Μία ἀπὸ τὰς θεμελιώδεις διδασκαλίας τοῦ σοσιαλισμοῦ εἶνε ὅτι τὸ ἐνοίκιον καὶ ὁ τόκος εἶνε πράγματα καταδικαστέα, διότι συνεπάγονται τὴν ὑπαρξιν ὀλίγων κηφῆνων ζώντων ἀπὸ τὴν ἐργασίαν ἄλλων μοχθούντων. Ὅλοι οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὁμοφώνως ἀποφαίνονται κατὰ τοῦ τόκου καὶ τὸν καταδικάζουν ἀδιστακτως. Ὁ Βασίλειος, ὁ Χρυσόστομος, ὁ Γρηγόριος, ὁ Κυπριανός, ὁ Λακτάντιος, ὁ Ἀμβρόσιος, ὁ Ἰερώνυμος καὶ ὁ Ἀύγουστίνος, ὅλοι ἀποφαίνονται ὅπως καὶ ἡμεῖς οἱ σοσιαλισταί, ὅτι ὁ τόκος εἶνε κλοπὴ, καὶ βεβαίως τὸ Εὐαγγέλιον ρητῶς ἀπαγορεύει τὸν τόκον ἀφοῦ ὁ Χριστὸς παραγγέλλει νὰ δανείζωμεν χωρὶς ἀμοιβήν.

Γ. ΤΟ ΑΝΙΕΡΟΝ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.

Εἶνε πασίγνωστον ὅτι ἡ Ἐκκλησία κατατάσσει τὴν φιλαργυρίαν μεταξὺ τῶν ἑπτὰ θανάσιμων ἁμαρτημάτων καὶ πανταχοῦ οἱ πατέρες δίδουν τὸν ὀρισμὸν τῆς φιλαργυρίας, λέγοντες ὅτι φιλαργυρία εἶνε πᾶσα ἀπόπειρα νὰ κερδίσῃ τις περισσότερα παρ' ὅσον ἀναγκαιοὶ διὰ νὰ διατηρηθῇ τις εἰς εὐεξίαν. Ὁ Χρυσόστομος εἰς τὸν πρῶτον αἰῶνα, λέγει ὅτι ἡ φιλαργυρία εἶνε ἐπιθυμία πραγμάτων περισσοτέρων παρ' ὅσον εἶνε δυνατόν ν' ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς δυνάμεις μας. Μάλιστα ὁ Χρυσόστομος κατακρίνει ὡς θανάσιμον ἁμάρτημα καὶ τὴν φειδῶ ἡ ὁποία σήμερον διαφημίζεται ὡς ἀρετὴ, ἀρμόζουσα νὰ διακρίνῃ ἰδίως τοὺς ἐργάτας! Σήμερον οἱ οἰκονομολόγοι συσταίνουσιν ταμιεντήρια διὰ νὰ ἀναπτύσσουσιν εἰς τὰς ἐργατικὰς τάξεις τὴν φειδῶ, προσέτι διδάσκουσιν ὅτι οἱ συντελεσταὶ τῆς παραγωγῆς εἶναι τρεῖς, ἡ γῆ, ἡ ἐργασία καὶ τὸ κεφάλαιον καὶ ὅτι τὸ κεφάλαιον πρέπει καὶ αὐτὸ νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀμοιβήν του. Ὅλοι ὅμως οἱ νομοδιδάσκαλοι τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν διδάξει ἐπιμόνως ὅτι Ἡ καὶ Ἑργασία εἶνε οἱ μόνοι συντελεσταὶ τοῦ πλούτου καὶ εἰς τοῦτο συμφωνοῦν καὶ οἱ σοσιαλισταί.

Ἡ διδασκαλία δὲ αὕτη βασίζεται ἐπὶ τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς ἔδωκε ρητῶς ἐντολήν. Μὴ θησαυρίζετε, μὴ σχηματίζετε δηλαδή ἀτομικὰς περιουσίας, ἀλλὰ ἐργάζεσθε μόνον ὑπὲρ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Δικαιοσύνης, δηλαδή ὑπὲρ τῆς εὐημερίας ὅλων. Ὁ λόγος εἰς τὸν ὅποιον ὁ Χριστὸς ὠμίλει, ἐγνώριζε καλῶς τί ἐνόει λέγων Βασιλείαν καὶ Δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, διότι εἶχε διδαχθῇ ἀπὸ τοὺς μεγάλους

διδασκάλους τοῦ Γένους, δηλαδή τοὺς προφήτας ὅτι ἡ Δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ τότε μόνον ἱκανοποιεῖται ὅταν αἱ γαῖαι ὅλαι εὐρίσκονται εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐργαζομένων, διὰ νὰ ἀποβαίνουν τὰ προϊόντα αὐτῶν χάριν τῆς εὐημερίας ὅλων καὶ ὄχι εἰς τὰς χεῖρας κηφῆνων διὰ νὰ ἀποβαίνουν τὰ προϊόντα αὐτῶν χάριν κέρδους ὀλίγων. Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους πατέρας τῆς Ἐκκλησίας σχολιάζων τὴν φράσιν τοῦ Χριστοῦ περὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, τὸ ὅποια δὲν ἀπαταμύνουν οὔτε οἰκονομοῦν λέγει: «Τὰ πτηνὰ πράγματι εἶνε μέγα παρὰδειγμα καὶ ἄξια τῆς μιμήσεώς μας, διότι ἀφοῦ ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ οὐδέποτε ἀμελεῖ τὴν χορηγήσει εἰς τὰ πτηνὰ ὅτι ἀναγκαιοὶ εἰς αὐτὰ καίτοι δὲν φροντίζουν περὶ οἰκονομολογίας καὶ εἰσοδημάτων, φαίνεται ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἀνθρώπου προέρχονται ἀπὸ τὸ ἁμάρτημα τῆς φιλαργυρίας. Τὰ πτηνὰ ἔχουν ἀφθονίαν, ἀκριβῶς διότι δὲν καταγίνονται νὰ ἀπαιτοῦν ὡς ἰδιαιτέραν τῶν περιουσίαν καὶ ἰδιοκτησίαν τὰ προϊόντα τῆς γῆς τὰ ὅποια ἐδόθησαν εἰς αὐτὰ ὡς τροφή δι' ὅλα ἀπὸ κοινοῦ. Ἀλλ' ἡμεῖς ἀπεστερήθημεν τῆς κοινῆς κτήσεως διότι διατυπώνομεν ἀπαιτήσεις ἰδιαιτέρας κτήσεως. Ἡ γῆ εἶνε πρὸς χρῆσιν ὅλων, διὰ τὴν οἱ πλούσιοι νὰ τὴν ἀπαιτοῦν ὡς ἰδιοκτησίαν τῶν; Ἡ φύσις δὲν φεῖδεται, ἀλλὰ ἐπιδιαφιλεύει ἀφιλόνως εἰς ὅλους ὅτι μᾶς ἀναγκαιοὶ. Εἶναι λοιπὸν ἁμάρτημα τὸ νὰ διεκδικοῦμεν ἰδιωτικὴν κτήσιν, καὶ δι' αὐτὸ τὸ ἁμάρτημα τιμωρούμεθα δι' ἀνισότητος καὶ ἐνδείας μέχρις οὗ μάθωμεν τὸ δίκαιον. Ἡ φύσις ἐδημιούργησε κοινοκτησίαν, ἀλλ' ἡ λησιεία δημιουργεῖ ἰδιοκτησίαν». Ἄλλος ἀπὸ τοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, λέγει: «Ἡ γῆ καὶ τὰ προϊόντα της πρέπει νὰ εἶνε κοινὰ εἰς ὅλους ὅπως ὁ ἥλιος, τὰ νέφη, οἱ ἄνεμοι, ὁ ὕπνος, τὰ ἄστρα καὶ ἡ σελήνη». Αὐταὶ καὶ ὅμοιαι ἐκφράσεις εἶνε λόγια Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου, τοῦ Ἀγίου Ἀμβροσίου, τοῦ Ἀγίου Κυπριανοῦ, Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου, καὶ εἶνε ἀκριβῶς ἐκεῖνο ὅπου διδάσκουμεν καὶ ἡμεῖς οἱ σοσιαλισταί.

Δ'. Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

Ἐχομεν γράφει ἕως τώρα πρὸς διαφωτισμὸν τῶν δημοσιογράφων καὶ τῶν βουλευτῶν, ὅσοι συζητοῦν περὶ σοσιαλισμοῦ, τρία κεφάλαια διὰ τῶν ὁποίων ἀνεπτύξαμεν ὅτι ἡ σοσιαλιστικὴ θεωρία τοῦ βίου συμπίπτει μὲ τὴν χριστιανικὴν θεωρίαν τοῦ βίου, διότι ἀμφότεραι ἀπαιτοῦν ἵνα ἡ ἀνθρωπίνη κοινωνία ἀναδιοργανωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δικαιοσύνης καὶ παύσῃ ἡ πλουτοκρατικὴ σύστασις ἀνεπτύξαμεν ἐπίσης ὅτι ὁ σοσιαλισμός, ἀκριβῶς ὅπως καὶ ὁ Χριστιανισμός, διακηρύττει τὴν ἱερότητα τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ δικαιώματος τῶν ἐργατῶν τοῦ νὰ ἀπολαμβάνουν ὁλόκληρον τὸ προϊόν τῆς ἐργασίας τῶν καὶ μὴ στερῶνται ἔργον. Τέλος ἀνεπτύξαμεν πῶς ὁ Χριστιανισμός,

ἀκριβῶς ὅπως καὶ ὁ σοσιαλισμός, στιγματίζει τὴν ἀτομικὴν κτήσιν τῶν γαιῶν ὡς ἀνίερρον καὶ σατανικὴν. Ἐχομεν τέλος νὰ προσθέσωμεν ὅτι ὁ Χριστιανισμός, ἀκριβῶς ὅπως καὶ ὁ σοσιαλισμός, καταδικάζει τὴν μέθοδον τῆς ἐλεημοσύνης ὡς βάσιν τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος. Καθ' ὅλους τοὺς πράγματι χριστιανικοὺς αἰῶνας ἡ ἐλεημοσύνη ἐδιδάσκετο ὡς ἀρετὴ καὶ ὡς ἐξοφλησις χρέους δικαιοσύνης. Ἀλλὰ τὸ πλουτοκρατικὸν πνεῦμα διέστρεψε τὴν χριστιανικὴν ταύτην διδασκαλίαν, ὑποστηρίζον ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη ἀρκεῖ διὰ νὰ κατορθώσῃ τὴν οἰκονομικὴν ἰσότητα μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἐπομένως ὅτι ἡ σοσιαλιστικὴ θεωρία εἶνε περιττή, ἄρα ἡμπορεῖ νὰ ἐξακολουθῇ ἡ πλουτοκρατικὴ σύστασις τῆς κοινωνίας. Δι' αὐτοῦ τοῦ πονηροῦ τρόπου οἱ χριστιανοὶ παρεπλανήθησαν καὶ ἀνεπαύθη ἡ συνείδησις τῶν μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ πτωχεία θεωρεῖται διὰ τῆς φιλανθρωπίας.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁμιλῶν περὶ τῶν πλουσίων ἀποφαίνεται ὡς ἑξῆς: «Πρέπει νὰ τοὺς δώσωμεν νὰ ἐννοήσουν σαφῶς ὅτι ἡ γῆ ἡ ὅποια τοὺς χορηγεῖ τὸ εἰσόδημά των εἶνε περιουσία κοινὴ ὅλων τῶν ἀνθρώπων καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὰ προϊόντα τῆς γῆς πρέπει νὰ χρησιμοποιῶνται διὰ τὴν εὐημερίαν ὅλων. Εἶνε ἐπομένως παραλογισμός νὰ φρονῇ τις ὅτι δὲν ἁμαρτάνει ὅταν ἔχῃ τὴν ἀξίωσιν νὰ καλλιστῇ ἰδιοκτησίαν τοῦ ἐκείνο τὸ ὅποion ὁ Θεὸς ἔδωκεν ὡς δῶρον εἰς τὸν ἀνθρώπον, ἢ νὰ φρονῇ ὅτι δὲν εἶνε κλέπτης, ἀφοῦ ἀρνεῖται νὰ ἀποδόσῃ εἰς τὸν πλησίον τοῦ ἐκείνο τὸ ὅποion ἀφῆρεσεν ἀπὸ αὐτόν. Παραλογισμός, διότι σχεδὸν ἀποθνήσκουν καθ' ἡμέραν τόσσοι ἀνθρωποὶ ὅσοι καὶ μερίδες τοῦ κοινοῦ πλούτου εὐρίσκονται κλειδωμένοι. Ἀληθῶς, ὅσάκις δίδομεν εἰς τὸν πτωχὸν οἶονδῆποτε χρεῶδες τοῦ βίου, τοῦ δίδομεν ἐκεῖνο τὸ ὅποion τοῦ ἀνήκει. Δὲν τοῦ δίδομεν τίποτε ἀνήκον εἰς ἡμᾶς. Δὲν ἐκτελοῦμεν ἔργον εὐσπλαγχνίας, ἀλλ' ἀλλῶς ἐξοφλοῦμεν χρέος δικαιοσύνης. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ὅποιος εἶνε Αὐτὴ ἡ Ἀλήθεια, ὅταν μᾶς παρήγγειλε νὰ εἴμεθα εὐσπλαγχνοὶ, εἶπε: Προσέχετε νὰ μὴ κάμνετε τὴν δικαιοσύνην σας ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. Ἐν ἁρμονίᾳ μὲ τοῦτο, ὁ Δαβὶδ ἐπίσης λέγει ὅτι τὸ νὰ δίδῃ τις εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐκτελεῖ δικαιοσύνην, ἡ ὅποια μένει εἰς τοὺς αἰῶνας. Ὁ Χριστὸς ὠνόμασε τὸ πρᾶγμα δικαιοσύνην, διότι πᾶν ὅτι μᾶς δίδει εἰς κοινὸς ἀπάντων Θεὸς μόνον τότε χρησιμοποιεῖται δικαίως, ὅταν χρησιμοποιῆται πρὸς θεραπείαν ἀπάντων. Πρέπει προσέτι νὰ συστήσωμεν εἰς τοὺς πλουσίους νὰ μελετήσουν τὴν ἔννοιαν τῆς ἀκάρκου συκῆς. Ὁ γεωργὸς ἠγανάκει κατ' αὐτῆς, διότι μὴ φέρονσα καρπὸν τοῦ κατελάμβανεν ἀπλῶς τὴν γῆν. Ὅταν ἕνας κηφὴν εἶνε ἰδιοκτήτης, βεβαίως εἶνε ἀκαρπὸς συκῆ καὶ κατακρατεῖ τὴν γῆν, τὴν ὅποιαν ὁ

ἐργάτης θὰ ἐχρησιμοποίει διὰ τῆς ἐργασίας του καὶ διὰ τοῦ ἡλιόφωτος». Αὐταὶ εἶνε αἱ λέξεις τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐκφράζεται μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ λέγει ὅτι τὸ νὰ ἀρῇται τις νὰ δώσῃ βοήθειαν εἰς τὸν ἔχοντα ἀνάγκην αὐτῆς εἶνε κλοπή. Ἡ φράσις αὕτη τοῦ Χρυσοστόμου μαρτυρεῖ ὅτι ἡ Χριστιανικὴ Πίστις θεωρεῖ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην οἰκονομικῆς βοηθείας ὡς θύματα κλεπτῶν, δηλαδὴ θύματα τοῦ πλουτοκρατικοῦ συστήματος. Ὁμοίᾳ διδάσκει καὶ ὁ Ἅγιος Θωμᾶς λέγων ὅτι ὅλα τὰ ὑλικά πράγματα εἶνε θεόθεν προωρισμένα νὰ θεραπεύουν τὰς ἀνθρωπίνους ἀνάγκας, καὶ ἐπομένως, πᾶσα περιουσία ὑπερβαίνουσα τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἀρκεῖ νὰ θεραπεύῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ κυρίου της, πρέπει νὰ γίνεταί κοινὴ περιουσία. Εἰς περιστάσεις μάλιστα ἐκτάκτου ἀνάγκης, ὅλαι αἱ ἰδιωτικαὶ περιουσίαι πρέπει νὰ γίνωνται κοινὴ περιουσία. Ὅσάκις δὲ πρόκειται περὶ κατεπειγουσῆς περιπτώσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν ἄνθρωπος κινδυνεύων πρέπει νὰ σωθῇ, καὶ πρόκειται νὰ τοῦ δώσωμεν ὅ,τι τύχῃ ἐμπρὸς μας. «Τότε εἶνε νόμιμον νὰ τοῦ δώσωμεν καὶ ἀπὸ ξένην ἰδιωκτησίαν, εἴτε ἀφαιρέσωμεν αὐτὴν ἀναφανδόν, εἴτε καὶ κλέψωμεν ἐξ αὐτῆς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον χρειάζεται ὁ κινδυνεύων ἄνθρωπος». Τί ἄλλο ἀποδεικνύουν ταῦτα εἰμὴ ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ὁ σοσιαλισμὸς εἶνε δύο λέξεις σημαίνουσαι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Ἡ Ἐκκλησία βεβαίως πρὶν ἐκπορθήσῃ τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν, κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους κατὰ τοὺς ὁποίους ἦτο ἀνίσχυρος καὶ ἄσημος «Σύνδεσμος Ἐργατῶν» ἐν τῷ μέσῳ κολοσσιαίου ἐχθρικοῦ στρατοπέδου πλουτοκρατῶν καὶ γαιοκτημόνων, δὲν ἠδύνατο νὰ διατυπώσῃ τὸν σοσιαλισμὸν κατὰ τὴν σημερινὴν οἰκονομικὴν ἔννοιαν. Ὅταν ἤλθεν ἡ στιγμή καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐξεπόρθησε τὴν Πολιτείαν, τότε ἤρχισεν ἀμέσως ἡ Πολιτεία νὰ ἐκπορθῇ τὴν Ἐκκλησίαν. Μολαταῦτα ἐπρόφθασεν ἡ Ἐκκλησία, ἔχουσα τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ αἰῶνας, νὰ θεσπίσῃ πολλὰ μέτρα τείνοντα εἰς τὸν σοσιαλισμὸν καὶ τὴν κατάλυσιν τῆς πλουτοκρατίας. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως αἱ ἐργατικαὶ τάξεις τοῦ κόσμου ἐχλωροφορμήθησαν ἀπὸ τὸ πλουτοκρατικὸν πνεῦμα καὶ ἐδιδάχθησαν σατανικῶς νὰ ὑπομένουν τὴν πτωχείαν των, διότι δῆθεν ἡ πτωχεία εἶνε εὐλογημένη. Ὁ ἀληθὴς ὅμιος Χριστιανὸς πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ ἀφυπνίσῃ τὰς Ἐργατικὰς Τάξεις ἀπὸ τὸ χλωροφόρμιον, καὶ ἡ Ἐκκλησία ἔχει τὸ καθήκον τοῦτο, ἄλλως παραγνωρίζει τὸν προορισμὸν της.

Κ. Ν. διδάκτωρ τῆς Θεολογίας

Ἡ ΕΡΕΥΝΑ διεξηγεῖ τοὺς νόμους τοῦ βίου. Διακεντᾷ εἰς δρασιν καὶ αὐτανάπτυξιν. Ἐρευνᾷ καὶ ἐρμηνεύει πᾶν ὅ,τι ἰδανικώτατον ἔμα καὶ πρακτικώτατον ἐν τῇ συγχρόνῳ διανοήσει καὶ δράσει, καὶ δεικνύει τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν μεταμόρφωσιν.

Η ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΑ.

ΔΕΚΑΕΞ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΑΙ.

Α' ΕΡΓΑΤΑΙ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΑΙ.

Ἀφ' οὗτου ἤρχισε πολιτισμὸς, ἡ ἱστορία τῆς κοινωνίας ὑπῆρξεν ἱστορία πάλης μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Πολλὰκις ἀκούεις νὰ σοῦ λέγῃ ὁ ἄλλος ὅταν τοῦ ὁμιλῇς περὶ σοσιαλισμοῦ: «Ποτὲ δὲν θὰ πραγματοποιηθοῦν αὐτά, ὁ κόσμος δὲν εἶνε σήμερον ἔτσι, πάντοτε ἔτσι ὑπῆρξε καὶ ἔτσι πάντοτε θὰ ὑπάρχῃ». Ὁ λέγων τοῦτο εὐρίσκεται εἰς μεγάλην ἄγνοιαν τῆς ἀληθείας. Ὁ κόσμος ὅπως εἶνε σήμερον, δηλαδὴ τὸ κοινωνικὸν σύστημα δὲν εἶνε περισσότερον παρὰ τετρακοσίων ἢ πεντακοσίων ἐτῶν, μάλιστα εἰς μερικὰ μέρη τῆς γῆς τὸ καπιταλιστικὸν σύστημα δὲν ἔχει ἀκόμη ἀρχίσει. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ὅπου ὑπῆρξε πάντοτε ἀφ' οὗτου ἤρχισεν ὁ πολιτισμὸς εἶνε ἡ πάλη μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Ἀμα ἓνας λαὸς ἀρχίζει νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν βαρβαρότητα καὶ νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸν πολιτισμόν, ἀμέσως ἀρχίζει εἰς αὐτὸν τὸν λαὸν ἡ πάλη μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Εἰς τὴν ἀρχὴν οἱ ἐργάται εἶνε ψυχρὴ καὶ σώματι κτήματα ἀνήκοντα εἰς τοὺς κυρίους των, οἱ ὁποῖοι τοὺς κάμνουν ὅπως εὐχαριστοῦνται. Κατόπιν εἶνε τὸ ἄλλο στάδιον (τὸ σημερινὸν σύστημα τοῦ καπιταλισμοῦ) εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἐργάται ἐργάζονται λαμβάνοντες μισθὸν τὰ δὲ ἐργαλεῖα ἀνήκουν εἰς τοὺς κυρίους των δηλαδὴ τοὺς κεφαλαιούχους ἤγουν καπιταλιστίς. Μόνον μὲ πάλην μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν τάξεων ἔγινεν ἡ πρόοδος ἀπὸ τὸ ἓνα στάδιον εἰς τὸ ἄλλο. Καὶ δι' αὐτὴν τὴν πάλην, καὶ αὐτὴν τὴν πρόοδον ὑπάρχουν πολλὰ βιβλία μεγάλου ἐνδιαφέροντος.

Τὴν σήμερον ἡ πάλη μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν τάξεων παρουσιάζεται ὡς πάλη μεταξὺ τῆς τάξεως ἐργοδοτῶν ἢ καπιταλιστῶν, καὶ τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Πόσον δύσκολον εἶνε νὰ κάμῃ κανεὶς τὸν κόσμον νὰ τὸ πιστεύσῃ αὐτό. Ἰδίως μάλιστα εἶνε δύσκολον νὰ κάμῃ κανεὶς τοὺς ἐργάτας τῆς Ἑλλάδος νὰ τὸ πιστεύσουν.

«Εἰς αὐτὴν τὴν ἔνδοξον χώραν τῆς ἐλευθερίας, μᾶς λέγουν οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ ἐφημεριδογράφοι δὲν ὑπάρχουν κοινωνικαὶ τάξεις». Μολαταῦτα ἂν εἶσαι ἐργάτης σὺ ὁ ὁποῖος διαβάσεις αὐτὸ τὸ ἄρθρον γνωρίζεις τί θὰ εἴπῃ νὰ ἐξυπνήσῃς τὸ πρωῒ εἰς τὰς 5 ἀπὸ γλυκὸν ὕπνον, ὡς νὰ σοῦ φωνάξῃ κανεὶς. «Ξύπνα νὰ δουλέψῃς θυμῆσου πὺς εἶσαι δοῦλος. Ἐὰν ἀργήσῃς, θὰ ἔχῃς νὰ κυνηγᾷς νὰ εὔρῃς ἄλλον κύριον εἰδεμὴ θὰ πεινάσῃς». Δὲν σὲ πείθει αὐτὸ ὅτι ὑπάρχει μία ἄλλη τάξις ἢ ὁποία σὲ ἔχει δέσμιον; Ἐὰν ὅμως δὲν σὲ πείθῃ αὐτό, συλλογίσου τὰς ἀπεργίας. Τί σοῦ λέγουν αἱ ἀπεργίαι καὶ οἱ ἐξωκλεισμοί; Σοῦ λέγουν αὐτὸ ὅπου εἶπα παραπάνω—ὅτι δηλαδὴ διηνεκῶς γίνεται πάλη μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν κυρίων των, τῶν καπιταλιστῶν.

Ἄλλ' ἴσως μοῦ εἴπῃς «Παραδέχομαι ὅτι μερικοὶ ἐργοδοτοὶ εἶνε ποταποὶ, ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε λόγος διὰ νὰ καταδικάσωμεν τοὺς καλοὺς οἱ ὅποιοι δὲν μάχονται τοὺς ἐργάτας». Ἄν δὲν ἐπείσθῃς ἀκόμη, ἔχεις ἀνάγκην νὰ ἀναμένης μερικὰ πράγματα. Ἐχεις ἀνάγκην νὰ μάθῃς ἐκ σκληρᾶς πείρας ὅτι οἱ κεφαλαιοῦχοι συνασπίζονται ἅμα πρόκειται νὰ γίνῃ πάλιν μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἄλλων συναδέλφων τῶν κεφαλαιοῦχων. Ὅσοι καλὸς καὶ ἂν εἶνε ἕνας ἐργοδοτὴς ποτὲ δὲν θὰ στέρξῃ νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐργάτην ὁ ὅποιος ἔχει ἐξεγερθῇ εἴτε δι' ἀπεργίας εἴτε ἄλλως πῶς κατὰ τοῦ ἐργοδοτοῦ του.

Τὰ συμφέροντα τῆς ἐργατικῆς τάξεως καὶ τὰ συμφέροντα τῆς τάξεως τῶν ἐργοδοτῶν εἶνε ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα.

Αὐτὸ εἶνε ἀπλουστάτον. Ποῖον εἶνε τὸ σπουδαιότερον πρᾶγμα δι' ἕνα ἐργάτην; Τὸ νὰ ζῇ ὡς ἄνθρωπος. Ἀλλὰ διὰ νὰ ζῇ ὡς ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχῃ καλὸν μισθόν. Ποῖον εἶνε τὸ σπουδαιότερον πρᾶγμα δι' ἕνα ἐργοδότην; Τὸ νὰ κέρῃ μεγάλα κέρδη. Παραδέχεσαι βέβαια ὅτι ὁ ἐργοδοτὴς δὲν ὀργανίζει ἐργασίαν χάριν τῆς υἱείας του οὔτε χάριν τῆς ἰδικῆς σου. Θέλει κέρδη, καὶ διὰ νὰ κέρῃ κέρδη ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα, μισθώνει ἀνθρώπους ὅσον τὸ δυνατόν εὐθηνότερα. Ὅταν τοῦ εἴπῃς «Δὲν ἤμπορῶ μὲ αὐτὸ μοῦ δίδεις νὰ συντηρηθῶ» σοῦ ἀπαντᾷ «Καλὰ εὐρίσκω ἄλλον». Καὶ ἔπειτα οἱ φιλεργάται σοῦ λέγουν ὅτι τὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ἐργοδοτῶν ταυτίζονται. Νὰ τοὺς εἴπῃς νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξουν.

Β' ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ.

Ὅλα τὰ πολιτικὰ κόμματα ἀντιπροσωπεύουν πλουτοκρατικὰ συμφέροντα. Εἶνε πολὺ δύσκολον νὰ κέρῃ κανεὶς τὸν κόσμον νὰ τὸ πιστεύσῃ αὐτό. Ὀλίγοι ὅμως νύξεις δὲν εἶνε ἀχρηστοί. Εἰς καθεμίαν ἀπὸ τὰς χώρας τοῦ πολιτισμοῦ δύο ὑπάρχουν μεγάλα πολιτικὰ κόμματα. Τὰ ὀνόματά των διαφέρουν ἀναλόγως τῶν τοπικῶν περιστάσεων, ἀλλὰ πράγματι τὸ ἓν εἶνε κόμμα τὸ ὅποιον ἀντιπροσωπεύει τοὺς μεγάλους κεφαλαιοῦχους τὸ δὲ ἄλλο εἶνε κόμμα τὸ ὅποιον ἀντιπροσωπεύει τοὺς μικροὺς κεφαλαιοῦχους, ὅπως καὶ ἂν ὀνομάζωνται ἀδιάρκρον ἢ φιλελεύθεροι, ἢ συντηρητικοί, ἢ δημοκρατικοί, ἢ βασιλόφρονες, ἢ ριζοσπάσται, ἢ σοσιαλισταί, ἢ κοινωνιολόγοι, ἢ κληρικόφρονες, ἢ ἀνεξάρτητοι, ἢ ἀγροτικοί. Ἡ οὐσία εἶνε ὅπου μᾶς ἐνδιαφέρει. Τὰ μεγάλα πολιτικὰ κόμματα εἶνε δύο τὸ ἓν ἀντιπροσωπεύει τοὺς ζαπλοῦτους τὸ δὲ ἄλλο τοὺς εὐπόρους, ὅλος δὲ ὁ ἀγὼν γίνεται μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο τάξεων αἱ ὁποῖαι ἀμφοτέραι συναποτελοῦν τὴν πλουτοκρατίαν. Αὐτὸ τὸ ἀντιλαμβάνεται κανεὶς ὅταν προσέξῃ τί γίνεται εἰς τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα. Παραδείγματος χάριν διὰ τὸν

φόρον τοῦ εἰσοδήματος οἱ εὐποροὶ εἶνε ὑπέρ, ἀλλ' οἱ ζαπλοῦτοι εἶνε κατὰ. Σὺ ὅμως ὁ ἐργάτης ὁ ὅποιος οὔτε ζαπλόντος εἶσαι οὔτε εὐπορος, δὲν ἔχεις τίποτε νὰ κέρῃς μὲ τὰ πολιτικὰ κόμματα, ἐκτὸς μόνον ὅπου εἶσαι ἀρκετὰ βλάξ ὥστε νὰ τὰ συντηρῇς.

Τὰ ἐγκλήματα, αἱ ἀσθένειαι καὶ ἡ ἀνέχεια προέρχονται ἀπὸ τὸ ὑπάρχον σύστημα. Ὑπάρχουν ἀρκεταὶ γαῖαι ὥστε ἕκαστος Ἕλλην ἐκ τῆς καλλιεργείας αὐτῶν νὰ ἔχῃ ὅλα του τὰ χρειώδη. Μολαταῦτα πολλοὶ πεινοῦν, πολλοὶ ἀναγκάζονται νὰ κλέβουν ἢ φρονεύσουν, πολλῶν δὲ ἡ υἱεία καταστρέφεται ἕνεκα τῆς ἐνδεείας. Τί συμβαίνει; Συμβαίνει ὅπου ὅλας τὰς γαῖας καὶ τὰς βιομηχανίας τὰς ἐξουσιάζει μία τάξις ἀνθρώπων ἡ ὁποία κρατεῖ φόρον ὑποτελεῖς ὅλους τοὺς ἄλλους. Καὶ τὰ πολιτικὰ κόμματα φροντίζουν νὰ ἐκασφαλίσουν αὐτὴν τὴν ἀρπακτικὴν τάξιν.

Οἷονδῆποτε κόμμα πολιτικὸν τὸ ὅποιον δὲν προσπαθεῖ νὰ καταργήσῃ τὸ σημερινὸν σύστημα, εἶνε ἐνοχον δι' ὅλα τὰ δεινὰ τὰ ὁποῖα προξενεῖ τὸ σύστημα. Ὅταν κανεὶς ὑποφέρῃ ζητεῖ τὴν αἰτίαν καὶ ἀφαιρῶν τὴν αἰτίαν παύει νὰ πάσχῃ. Ἀπαξ ἀπεδείχθη ὅτι αἰτία τῶν δεινῶν μας εἶνε ἡ ἀτομικὴ κτήσις τῶν πόρων τοῦ βίου, διὰ τὴν δὲν ἀφαιροῦμεν αὐτὴν τὴν αἰτίαν ὥστε νὰ παύσουν τὰ δεινὰ μας. Οἱ πολιτευόμενοι ὅμως σοῦ λέγουν ὅτι τὸ σύστημα εἶνε πολὺ καλόν. Ἄρα φρονοῦν ὅτι εἶνε πολὺ καλὸν πρᾶγμα τὰ ἐγκλήματα, αἱ ἀσθένειαι καὶ ἡ ἀνέχεια. Δὲν φρονοῦν αὐτό, ἀλλὰ δὲν θέλουν νὰ τὰ καταργήσουν αὐτὰ τὰ δεινὰ διότι γνωρίζουν ὅτι εἶνε ἀποτελέσματα τοῦ συστήματος καὶ ὅτι τὰ ἀποτελέσματα δὲν καταργοῦνται εἰμὴ ἀφαιρουμένης τῆς αἰτίας. Ἀφοῦ ὅμως ὠφελοῦνται αὐτοὶ ἀπὸ τὴν αἰτίαν (τὴν ἀτομικὴν κτήσιν τῶν πόρων τοῦ βίου) δὲν θέλουν ν' ἀφαιρεθῇ ἡ αἰτία. Μόνον οἱ σοσιαλισταὶ (οἱ γνήσιοι) θέλουν ν' ἀφαιρεθῇ ἡ αἰτία, ὅλοι οἱ ἄλλοι ὅπωςδῆποτε καὶ ἂν ὀνομάζωνται, ἢ οἵαυδῆποτε μεταρρυθμίσεις καὶ ἀνορθώσεις καὶ ἂν προτείνουν ἀνήκουν εἰς ἓν ἀπὸ τὰ δύο πλουτοκρατικὰ κόμματα, διότι ἀφοῦ ὁ καπιταλισμὸς εἶνε ἡ αἰτία τῶν δεινῶν καὶ αὐτοὶ δὲν θέλουν νὰ καταργηθῇ ὁ καπιταλισμὸς, ἄρα ἐπιθυμοῦν τὸν καπιταλισμὸν καὶ κατ' ἀνάγκην δικαιολογοῦν τὰ δεινὰ του, ἐνῶ οἱ ἐργάται κατ' ἀνάγκην τὰ ὑποφέρουν.

Τὸ σημερινὸν σύστημα ἀδικεῖ τὴν ἐργατικὴν τάξιν ὥστε αὐτῆς ἀποστολὴ εἶνε νὰ τὸ ἀλλάξῃ. Ἡ ἐργατικὴ τάξις ἀποτελεῖ τὴν πλειονοψηφίαν καὶ ἠμπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃ ὅ,τι δῆποτε θελήσῃ. Ἐνας μόνον τρόπος ὑπάρχει. Νὰ συνενωθοῦν καὶ ἀποτελέσουν ἕνα κόμμα ὀργανωμένον καλὰ, κατόπιν αὐτὸ τὸ κόμμα νὰ λάβῃ εἰς χεῖρας του τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν διὰ βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Κατόπιν ἀμέσως νὰ καταργήσῃ τὸν καπιταλισμὸν. Αὐτὸ θὰ εἶνε τὸ **Σοσιαλιστικὸν Κόμμα**. Σοῦ ἀρέσει, φίλτατε ἐργάτα

νά σέ ληστεύουν; Σὲ βλάπτει νὰ λαμβάνῃς ἐκεῖνο ὁποῦ σοῦ ἀνήκει; Εἶνε δίκαιον νὰ ζῇ ἐν πολυτελείᾳ μία τάξις ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι δὲν ἐργάζονται; Εἶνε δίκαιον νὰ πεινᾷ μία τάξις ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι διὰ τῆς ἐργασίας των παράγουν τὰ πάντα;

Γ' ΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΗΣ ΠΛΟΥΤΟΚΡΑΤΙΑΣ.

Ὑπὸ τὸ σημερινὸν σύστημα ἡ παραγωγή τῶν χρειῶδων γίνεται χάριν κέρδους καὶ ὄχι χάριν χρήσεως. Ὁ πλέον δυνάστης ἀνθρώπος αὐτὸ τὸ ἐννοεῖ. Διὰ παραδείγματος χάριν νοθεύονται τὰ τρόφιμα; Πισωτήρησις ποτὲ φάρμακα κατασκευασθέντων ἀπὸ ἐρθιμὸν ὑρασμὶ ἢ ἐπιπλὸν κατασκευασθέντων ἀπὸ πρόστυχον ξύλον; Δὲν εἶνε προφανὲς ὅτι ὁ κατασκευαστὴς ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ κερδίσῃ καὶ τι παραπάνω παρὰ ἐὰν κατασκεύαζε τὸ πρᾶγμα ἀπὸ καλὸν ὕλικόν; Αὐτὸς ὁ κατασκευαστὴς εἶνε πλουτοκράτης καὶ δὲν τὸν μέλλει διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ πράγματος ἀλλὰ διὰ τὸ κέρδος.

Κέρδος εἶνε ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τοῦ ὁποῖον κοστίζει νὰ γίνῃ ἓνα πρᾶγμα καὶ τοῦ ποσοῦ εἰς τὸ ὁποῖον αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πωλεῖται. Ἐνας ἐργάτης κατασκευάζει ἓνα πρᾶγμα λαμβάνει δὲ μέρος τῆς ἀξίας αὐτοῦ τοῦ πράγματος ὡς μισθὸν — μόνον μέρος λαμβάνει. Ὑποτίθεται ὅτι λαμβάνει τὸ ἓν πέμπτον. Τί εἶνε τὰ ἄλλα τέσσαρα πέμπτα; Τὸ πλεῖστον αὐτῶν τῶν τεσσάρων πέμπτων εἶνε ἡ ἐνοίκιον, ἡ τόκος, ἡ κέρδος. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος λαμβάνει αὐτὰ τὰ τέσσαρα πέμπτα δὲν εἶνε ἐργάτης, δηλαδὴ οὐδεμίαν χρήσιμον ἐργασίαν ἐκτελεῖ ὥστε τὸ ἓν πέμπτον τοῦ πλούτου τὸ λαμβάνουν αἱ ἐργατικαὶ τάξεις, τὰ δὲ τέσσαρα πέμπτα ἡ Πλουτοκρατία. Ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ Ἑλλάς παράγει 5 ἑκατομμύρια τὴν ἡμέραν. Ἡ μὲν πλουτοκρατία διπλακόνει τὰ 4, αἱ δὲ ἐργατικαὶ τάξεις διαμοιράζονται ἀναμεταξύ των τὸ 1 ἑκατομμύριον.

Κέρδη δὲν γίνονται εἰμὴ ἐὰν πωληθῶσι τὰ προϊόντα. Οἱ ἐργάται δὲν εἰμποροῦν νὰγοράσουν προϊόντα, διότι δὲν ἔλαβον ἀρκετὸν μισθόν. Ἄρα πρέπει νὰ εὐρεθῶν ξέναι ἀγοραὶ ἄλλως ἐπέρχεται ὑπερπαραγωγή. Εἴτε οἱ ἐργάται παραγάγουν προϊόντα πολλὰ ὥστε νὰ τοὺς διαρκέσουν χίλια ἔτη, εἴτε ὀλίγα, ὁ ἐργοστασιαρχὴς ἀδιαφορεῖ. Τὸ μόνον ὁποῦ τὸν ἐνδιαφέρει εἶνε νὰ τὰ πωλήσῃ καὶ κάμῃ κέρδη. Ἄν δὲν ἤμπορέσῃ νὰ τὰ πωλήσῃ, οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχουν δι' αὐτὸν προϊόντα ἀπώλητα. Οὐδέποτε ἐφρόντισε περὶ τοῦ ἂν ποτὲ τὰ προϊόντα ἤμποροῦσε νὰ χρησιμεύσουν εἰς τοὺς ἐργάτας οἱ ὅποιοι τὰ ἐδημιούργησαν. Ὑπόθεσε ὅτι αἱ ἀποθήκαι του εἶνε πλήρεις ἀπὸ προϊόντα τὰ ὁποῖα δὲν πωλοῦνται. Δι' αὐτὸν εἶνε ἄχρηστα, ὅταν δὲν πωλοῦνται. Διὰ τοὺς ἐργάτας θὰ ἦσαν χρησιμώτατα ἀλλὰ μολαταῦτα, οὔτε οἱ ἐργάται σκέπτονται νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν διὰ

τὸν ἑαυτὸν των, ἐνῷ στεροῦνται καὶ ἐνῷ αὐτοὶ τὰ ἐδημιούργησαν, οὔτε ἡ ἐξουσία τοὺς ἐπιτρέπει νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν, οὔτε ὁ ἐργοστασιαρχὴς ἐνδιαφέρεται διὰ πράγματα ἄχρηστα δι' αὐτόν. Αὐτὸ λέγεται ὑπερπαραγωγή. Ὑπόθεσε ὅτι ἐδημιούργησες ἓνα πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπωλήθῃ μίαν δραχμὴν, καὶ σὺ ἔλαβες 20 λεπτὰ διὰ τὸν κόπον τὸν ὁποῖον ἔκαμες διὰ νὰ τὸ δημιουργήσῃς. Αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησες σοῦ χρησιμεύει, ἀλλὰ διὰ νὰ τὸ ἀποκτήσῃς πρέπει νὰ δημιουργήσῃς ὄχι ἓνα ἀλλὰ ἔξ, ὥστε διὰ νὰ ἀγοράσῃς ἓνα σου χρειῶδες τὸ ὁποῖον ἀξίζει μίαν δραχμὴν πρέπει νὰ δημιουργήσῃς ἔξ ὅμοια. Ποῖος θὰ ἀγοράσῃ τὰ ἄλλα πέντε; Αὐτὴ ἡ μικρὰ ἐρώτησις περιέχει ὁλόκληρον τὸ ἐργατικὸν ζήτημα. Διότι εἶνε γεγονὸς ὅτι οἱ περισσότεροι ἐργάται δημιουργοῦν προϊόντα, καὶ τὰ δημιουργοῦν μὲ τόσῃν τρομακτικῇ ἀφθονίᾳ ὥστε οἱ κεφαλαιοῦχοι ἀναγκάζονται νὰ κάμουν πολέμους μὲ ξένα ἔθνη καὶ τὰ ἀναγκάζουν ν' ἀγοράζουν τὰ προϊόντα τὰ ὁποῖα δὲν πωλοῦνται εἰς τὰς ἄλλας ἀγοράς, καὶ δὲν πωλοῦνται διότι οἱ ἐργάται ὅλων τὰ χρειάζονται δὲν ἔχουν χρήματα διὰ νὰ τὰ ἀγοράσουν καὶ δὲν ἔχουν χρήματα διότι τοὺς τὰ ἐκράτησαν οἱ κεφαλαιοῦχοι. Ὡστε οἱ ἐργάται πεινοῦν διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐδημιούργησαν πάρα πολλὰ τρόφιμα, γυμνητεύουν διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐδημιούργησαν πάρα πολλὰ φορέματα.

Ὅλα τὰ ἔθνη εἶνε πλουτοκρατικά, ὑποκείμενα εἰς ὁμοίας συνθήκας. Αὐτὸ ἐξηγεῖ τοὺς πολέμους οἱ ὅποιοι ἐπανελλημμένως γίνονται κατὰ τῶν ἡμιπολιτισμένων ἔθνων. Αὐτὸ δὲν θέλει ἐξηγήσιν. Εἶνε σαφέστατον. Ἀρκεῖ νὰ ρύψῃ κανεὶς βλέμμα εἰς τὰς καθημερινὰς ἐφημερίδας διὰ νὰ πληροφορηθῇ ὅτι Γερμανία, Ἀγγλία, Γαλλία, Ἰταλία, Αὐστρία, Ρωσσία, Ἀμερικὴ, ὅλοι καταγίνονται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ νὰ ἀνακαλύπτουν ξένας ἀγοράς διὰ νὰ πωλοῦν τὰ προϊόντα τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν αἱ ἐργατικαὶ τάξεις, καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ κηρύττουν πολέμους τοὺς ὁποῖους διεξάγουν οἱ ἐργάται.

Ἀμα ξέναι ἀγοραὶ δὲν εὐρίσκονται πλέον, ἡ ὑπερπαραγωγή θὰ σταματήσῃ πᾶσαν ἐργασίαν εἰς τὰ πλουτοκρατούμενα ἔθνη, καὶ τότε ὁ καπιταλισμὸς θὰ πέσῃ. Οὐδεὶς ἤμπορεῖ ν' ἀρνηθῇ ὅτι μίαν ἡμέραν δὲν θὰ ὑπάρχουν πλέον ξέναι ἀγοραὶ διὰ νὰ πωληθῶν τὰ προϊόντα, καὶ οὐδεὶς ἤμπορεῖ ν' ἀρνηθῇ ὅτι αὐτὴ ἡ ἡμέρα εἶνε πολὺ πλησίον. Τίποτε δὲν θὰ ἤμπορέσῃ τότε νὰ ἐμποδίσῃ τὸν καπιταλισμὸν ἀπὸ τοῦ νὰ πέσῃ, μόνον δὲ ὁ σοσιαλισμὸς θὰ ἐμποδίσῃ τὰς ἐργατικὰς τάξεις ἀπὸ τοῦ ν' ἀποθάνουν ἐκ πείνης.

Δ' Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΠΛΟΥΤΟΚΡΑΤΩΝ.

Οἱ ἐργάται σήμερον παράγουν ἐννέα φορές περισσότερον παρ' ὅσον παρήγον προ

πενήντα ἐτῶν. Σήμερον αἱ μηχαναὶ εἶνε ἀσυγκρίτως τελειότεραι καὶ περισσότεραι παρὰ πρὸ πενήντα ἐτῶν. Ἐπίσης ἠϋξήσε κατὰ πολὺ ἐντὸς τῶν τελευταίων πενήντα ἐτῶν ὁ καταμερισμὸς τῶν ἔργων, προσέτι δὲ ἀνεφάνησαν μεγάλοι συνεταιρισμοί. Κατὰ συνέπειαν μετεβλήθη ἁρδὴν ἡ μέθοδος τῆς παραγωγῆς τοῦ πλούτου. Ἄλλοτε ὑπῆρχον πολὺ μικρὰ ἐργοστάσια, ἐνῶ σήμερον τὰ ἐργοστάσια εἶνε γιγάντια, ἕνεκα τῆς ἐφευρέσεως τῶν μηχανῶν καὶ τῆς δυναμείας τοῦ ἀτμοῦ. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ λόγοι ἔχουν ἐννεαπλασιάσῃ τὴν τὴν παραγωγὴν.

Ἡ παραγωγὴ ἠϋξήσε διότι μετεβλήθη τὸ σύστημα ἀπὸ ἀτομικὸν ὅπου ἦτο πρὸ πενήντα ἐτῶν εἰς συνεταιριστικόν. Πρὸ πενήντα ἐτῶν καθε πρᾶγμα γίνετο μὲ τὰ χεῖρα, σήμερον σχεδὸν καθε πρᾶγμα γίνεται μὲ τὴν μηχανήν. Διὰ τὰ κατὰσκευασθῆ ἕν ζεύγος ὑποδημάτων ἐξήντα ἀνθρώποι χρησιμοποιοῦνται σήμερον, ἐνῶ ἄλλοτε ἕν ἄνθρωπος ἐφύανε. Οἱ ἐξήντα ὅπου χρειάζονται σήμερον κατὰσκευάζουν πολὺ περισσότερα ζεύγη ὑποδημάτων παρὰ ἐξήντα, καὶ τοῦτο διότι ἐργάζονται συνεταιριστικῶς. Ἀναγκῶς ἡ συνεταιριστικὴ περιορίζεται εἰς τὴν παραγωγὴν, ἐνῶ πρέπει νὰ ἐκταθῇ καὶ εἰς τὴν κατανάλωσιν.

Ἡ βελτίωσις τοῦ παραγωγικοῦ συστήματος δὲν ἔχει ὀφελήσῃ ποσῶς τὰς ἐργατικὰς τάξεις, ἔχει μόνον αὐξήσῃ τὰ κέρδη τῆς πλουτοκρατίας. Σύγκρινε τὴν σημερινὴν κοινωνίαν μὲ τὴν πρὸ πενήντα ἐτῶν. Σήμερον τὰ πάντα εἶνε μεγαλοπρεπέστερα καὶ πλουσιώτερα. Ἡλεκτρισμός, ὑγιεινὴ, κατοικίαι, φορέματα, φαγώσιμα. Μεγάλαι ἀνέσεις καὶ ἔκτακτος εὐμάρεια. Φίλτατε ἐργάται, ἐσὺ τὰ ἐδημιούργησες ὅλα αὐτὰ μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους συναδέλφους σου ἐργάτας. Σὲ ἐρωτῶ, τί ἀπολαμβάνεις; Στέρησιν, ἀνέχειαν, ἀνθυγιεινὴν κατοικίαν, ἔλλειπιν εὐκολιῶν. Οὔτε ἡλεκτρισμός, οὔτε τηλέφωνα διὰ σέ τὰ φορέματά σου εἶνε ψεύτικα, τὰ ἐπιπλά σου πρῶτα, ἡ τροφὴ σου νοθευμένη. Σὲ ἐρωτῶ καὶ πάλιν. Ποῖος ἀπολαμβάνει ὅλα τὰ ἀγαθὰ τὰ ὅποια ἐδημιούργησες; Ἡ πλουτοκρατία, ἡ ὁποία ἐξουσιάζει τὰ ἐργοστάσια, τὰ μεταλλεῖα κ.τ.λ. κ.τ.λ. ἡ πλουτοκρατία ἡ ὁποία νοσφίζεται τὰ προϊόντα σου ἀφοῦ ἐσὺ ἔχεις μοχθήσει διὰ τὰ τὰ δημιουργήσης. Αὐτὴ ἔχει τὰς ἀνέσεις, τὰς περιηγήσεις, ἐσὺ δὲ τὰς κακονχίας.

Ὁ ἐργάτης δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀπολαμβάνῃ ὁλόκληρον τὸ προϊόν τῆς ἐργασίας του ἐνὸς ὧ τὰ μέσα τῆς παραγωγῆς τοῦ πλούτου εὐρίσκονται εἰς χεῖρας ἀτόμων. Ἐκατάλαβες τώρα διατὶ εἶσαι φτωχός; Ἐκατάλαβες ὅτι ὁ λόγος διὰ τὸν ὅποιον εἶσαι φτωχός εἶνε ὅπου ἐπιτρέπεις νὰ ἔχουν εἰς τὴν ἐξουσίαν των οἱ πλουτοκράται τὰς μηχανάς, τὰ μεταλλεῖα, τοὺς σιδηροδρόμους, τὰ ἀτμόπλοια, τὰς γαῖας, καὶ νὰ ζοῦν ἐν ἀφθονίᾳ, ἐνῶ αἱ ἐργατικαὶ τάξεις αἱ ὁποῖαι δημιουργοῦν τὴν ἀφθονίαν πεινοῦν καὶ

γυμνητεύουν; Αὐτὴ ἡ πλουτοκρατία ἐξουσιάζει τὰ πάντα καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ Σύνταγμα. Εἰς ἐσὲ τί προσφέρει; Σοῦ προσφέρει ἕνα κομμάτι ψωμί μόνον διὰ νὰ σὲ διατηρῇ εἰς τὴν ζωὴν καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐργάζεσαι καὶ δημιουργεῖς αὐτὰ ὅπου αὐτὴ ἀπολαμβάνει. Ἄν δὲν ἐπρόκειτο δι' αὐτὸ δὲν θὰ σοῦ ἔδιδε οὔτε κἂν αὐτὸ τὸ ὀλίγον, καὶ νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι θὰ σὲ ἀφήσῃ ν' ἀποθάνῃς ἅμα εἴσῃ τρόπον νὰ δημιουργοῦνται ἀνεξαρτήτως ἀπὸ σὲ αὐτὰ ὅπου ἀπολαμβάνει. Δὲν εἶνε φανερόν ὅτι εἶσαι βλάξ νὰ ἀνέχῃς αὐτὴν τὴν ἀναισχυρίαν; Δὲν θὰ φρονίσῃς ὥστε νὰ σὲ ἀκούσουν καὶ τὰ ἄστρα ὅτι δὲν ἐπιτρέπεις εἰς τὴν πλουτοκρατίαν νὰ ἐξουσιάζῃ τὰ μέσα τῆς παραγωγῆς; Ἐκατάλαβες ὅτι ἐκτὸς ὅπου πρόκειται διὰ τὸν ἑαυτὸν σου καὶ τὰ τέκνα σου, πρόκειται προσέτι καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἔχεις εὐθύνην διὰ τὴν ὁποίαν θὰ δώσῃς λόγον εἰς τὸν Θεὸν ἐὰν δὲν ἀποφασίσῃς νὰ φρονίσῃς; Νὰ ἴδωμεν τί θὰ κάμῃς εἰς τὰς βουλευτικὰς καὶ δημοικὰς ἐκλογάς. Νὰ σὲ ἴδωμεν ἂν θὰ ψηφίσῃς πλουτοκράτας, δηλαδὴ τοὺς ἐχθροὺς σου, καὶ ἐχθροὺς τοῦ ἀνθρωπίνου Γένους.

Ε' ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ.

Αἱ δεκαεὶς ἡμελιώδεις ἀρχαὶ τὰς ὁποίας μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν συντομίαν ἐξέθεσα εἰς τὰ τέσσαρα κεφάλαια, **Ἐργάται καὶ ἐργοδοταί, Τὰ πολιτικὰ κόμματα, Τὰ κέρδη τῆς πλουτοκρατίας, Ἡ ἐξουσία τῶν πλουτοκρατῶν,** ἡμποροῦν νὰ συνοψισθοῦν εἰς τέσσαρα ἀξιώματα, τὰ ἑξῆς:

Α'. Τὸ σοσιαλιστικὸν κίνημα ἀκολουθεῖ τὴν ἐξέλιξιν καὶ βασιίζεται ἐπὶ τῆς ζωτικωτάτης ἀρχῆς ὅτι πρόκειται περὶ πόλεμον διεξαγομένον ἀνθρωπότητος μεταξὺ τῆς Πλουτοκρατίας καὶ τῆς Ἐργατικῆς τάξεως.

Β'. Πᾶσα ψῆφος τὴν ὁποίαν δίδει ὁ ἐργάτης εἰς ὑποψήφιον οἰουδήποτε πολιτικοῦ κόμματος μὴ ἀναφανδὸν ὄντος σοσιαλιστικοῦ, εἶνε κρῖκος στερεόνων τὰς ἀλύσεις αἱ ὁποῖαι διατηροῦν τὸν ἐργάτην ὑπὸ ζυγόν.

Γ'. Τὸ παρὸν φανῶν καὶ ἀχρεῖον σύστημα δὲν ἡμπορεῖ νὰ διαρκέσῃ πολὺν καιρὸν ἀκόμη. Εἶνε καταδικασμένον νὰ πέσῃ ἄργά ἢ γρήγορα. Καὶ εἶνε πιθανόν ὅτι ἡ πλουτοκρατία θὰ προκαλέσῃ αἱματοχυσίαν καὶ ἐμφύλιον πόλεμον ἕνεκα τῆς ἀμαθείας τῶν ἐργατῶν. Αὐτὰς τὰς φρικτάς συνεπείας ἡμπορεῖ νὰ τὰς ἀποφύγωμεν ἐὰν ἐγκαίρως ὁ λαὸς ἐξετάσῃ νὰ μάθῃ τί σημαίνει σοσιαλισμός.

Δ'. Αἰτία ὅλων τῶν δεινῶν τὰ ὁποῖα προξενεῖ ἡ πλουτοκρατικὴ σύστασις τῆς κοινωνίας, εἶνε ὁ θεσμὸς τῆς ἀτομικῆς κτήσεως τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς καὶ διανομῆς τοῦ πλούτου μὲ ἄλλους λόγους, τῶν μέσων τῆς ζωῆς. Ἐπομένως ἡ μόνη μέθοδος πρὸς ἄρσιν τῶν δεινῶν εἶνε ἡ ἄρσις τῆς αἰτίας τῶν.

Φίλτατε ἐργάτα, λάβε ὑπὸ σημείωσιν αὐτὰ τὰ τέσσαρα μεγάλα ἀξιώματα τὰ ὅποια μὲ τόσον κόπον ἐπροσπάθισα καὶ σοῦ κατέστρωσα ἀφοῦ ἐσὺ δὲν ἔχεις καιρὸν νὰ τὰ ἐρευνᾷς, ἐγὼ δὲ ἔκαιμα σκοπὸν τοῦ βίου μου νὰ μὴ καταγίνωμαι εἰς τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἐρευνῶ καὶ νὰ σοῦ λέγω τὰς ἀληθείας ὅπου εὗρισκω. Λάβε τα καλῶς ὑπὸ σημείωσιν καὶ θὰ ἴδῃς ὅτι θὰ καταλήξῃς εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ σοσιαλισμὸς ὄχι μόνον δὲν εἶνε ἀκατόρθωτος ἀλλὰ μάλιστα ἀναπόφευκτος, καὶ προσέειπε θὰ καταλήξῃς εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὄχι μόνον ἔχεις συμφέρον νὰ κατατηφίῃς πάντοτε τοὺς πλουτοκράτας, ἀλλὰ καὶ καθῆκον. Εἶνε συμφέρον σου καὶ καθῆκον σου νὰ ὑποστηρίῃς τὸ Σοσιαλιστικὸν Κόμμα, δηλαδή μόνον τοὺς ὑποψηφίους ἐκείνους οἱ ὅποιοι σοῦ δηλώνουν ὅτι ἐμπνέονται ἀπὸ τὰ προσημειωμένα τέσσαρα ἀξιώματα. Διότι μόνον ἓνα τοιοῦτον Σοσιαλιστικὸν Κόμμα θὰ ἔχῃ τὸ θάρρος νὰ ἀπαρνηθῇ τὴν πλουτοκρατίαν καὶ νὰ ταχθῇ ὑπὲρ τῶν ἐργατικῶν τάξεων, καὶ νὰ τὰς ὁργανώσῃ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ καταργήσουν τὸ παρὸν φαῦλον καὶ ἀχρεῖον σύστημα πρὶν προσημιάσῃ καὶ ἐξολοθρεύσῃ τὸ ἔθνος. Μόνον ἓνα τοιοῦτον Σοσιαλιστικὸν Κόμμα θὰ θεμελιώσῃ Συνεργατικὴν Πολιτείαν, λαμβάνον κατοχὴν τῆς ἐξουσίας καὶ ἐνασκουῖν αὐτὴν εἰς ὄφελος τῶν ἐργατικῶν τάξεων, ὥστε πᾶς ἐργάτης νὰ λαμβάνῃ ὁλόκληρον τὸ προϊόν τῆς ἐργασίας του καὶ νὰ μὴ στερῇται ἐργασίας. Λοιπὸν εἶνε συμφέρον σου καὶ καθῆκον σου νὰ κάμῃς χρῆσιν τῆς ψήφου τοιαύτην ὥστε νὰ ἐνισχυθῇ ἓνα τοιοῦτον Σοσιαλιστικὸν Κόμμα. Εἶνε καθῆκον τὸ ὅποιον χρεωστεῖς εἰς τὴν οἰκογένειάν σου καὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν σου. Δὲν εἶνε δὲ μόνον καθῆκόν σου νὰ κάμῃς σὺ τὴν καλὴν ταύτην χρῆσιν τῆς ψήφου σου, ἀλλὰ εἶνε ἐπίσης καθῆκον σου νὰ προσπαθῇς διὰ παντὸς τρόπον νὰ καταφέρῃς καὶ ἄλλους νὰ κάμουν αὐτὴν τὴν καλὴν χρῆσιν τῆς ψήφου των. Διότι ἐὰν μία ἐπανάστασις ἔλθῃ πρὶν ὁ λαὸς ἐννοήσῃ καλῶς ὅτι ὁ σοσιαλισμὸς εἶνε ἡ μόνη σωτηρία του, μεγάλοι καταστροφαὶ θὰ ἐπέλθουν, φοβερὰ αἱματοχυσία θὰ προξενηθῇ καὶ ἴσως ἐκραγῇ ἀπαίσιος ἐμφύλιος πόλεμος. Οἱ σοσιαλισταὶ ἐπικαλοῦνται τὴν *σύμπραξιν* σου διὰ νὰ λύσουν τὸ ζήτημα εἰρηνικῶς. Δόσε τὴν σύμπραξιν σου, γινόμενος μέλος τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος. Μὴ χάνεις καιρὸν, κατατάξου εἰς τὸν ἐνδοξὸν στρατὸν τῶν σοσιαλιστῶν, καὶ ἀφιέρωσε τὸν ἑαυτὸν σου εἰς τὴν σημαίαν του ἀπαρνούμενος ὅλα τὰ ἄλλα πολιτικὰ κόμματα. Ἄλλως ἡ ὑπαρξίς σου εἶνε οὐτιδανὴ καὶ δὲν χρησιμεύει παρὰ νὰ στερεόνη τὰς ἀλύσεις τῶν τέκνων σου. Κατατάξου εἰς τὸ Σοσιαλιστικὸν Κόμμα ἀφιέρωσε τὸν ἑαυτὸν σου εἰς τὴν σημαίαν του.

Χαῖρε!

Γ. Χ. Α.

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΩΝ.

Ἐνὺς πατέρας εἶχε δύο υἱούς, εἰς τοὺς ὁποίους ἀφῆκε τὴν κτηματικὴν περιουσίαν του νὰ τὴν χαίρωνται καὶ ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρυνήν. Ἀπὸ τοὺς δύο ἀδελφοὺς ὁ ἓνας ἦτο ἐγωῖστής, φρυγόπονος καὶ ἐπιτήδειος, καὶ ὥς τοιοῦτος κατώρθωσε νὰ συσσωρεύσῃ χρήματα, μηχανευόμενος πάντα τρόπον πρὸς τοῦτο. Ὁ ἄλλος ἦτο ἀφίλαντος καὶ φιλόπονος, καὶ ὥς τοιοῦτος εὐτυχίαν του εἶχε τὴν εὐτυχίαν ἀμφοτέρων.

Ὁ ἀφίλαντος ἔλαβέ ποτε ἀνάγκην χρημάτων :

— Ἀδελφέ μου, δός μου ἐκ τῶν χρημάτων σου μέρος, καὶ σοῦ ὑπόσχομαι νὰ σοῦ τὰ ἐπιστρέψω ἐν καιρῷ.

— Λάβε, τοῦ εἶπε, τὰ χρήματα τὰ ὅποια ζητεῖς· ἀλλὰ θὰ συμφωνήσῃς νὰ ἐκτελῇς ἐργασίαν ἐπὶ τῶν κτημάτων, ὥστε ἐγὼ νὰ μὴ ἐργάζωμαι. Ὁ ἀφίλαντος ἀδελφὸς συγκατετέθη.

Διὰ κάμποσα ἔτη ἐξετέλει ὅλην τὴν ἀπαιτούμενην ἐργασίαν, ὥστε εἰργάζετο καὶ διὰ τοὺς δύο. Κατόπιν ὁμοῦς ἡσθένησεν ἐκ τῆς πολλῆς ἐργασίας.

Ὁ ἐγωῖστής ἀδελφὸς του τότε κατέσχε τὴν ὅλην περιουσίαν καὶ ἀνέλαβε νὰ νοσηλεύσῃ τὸν ἀδελφόν του, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τέλους ἀνέρωσε καὶ ἤρχισε νὰ ἐργάζεται διπλάσιως, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἐξοφλήσῃ τὰ χρεῖα του διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἀργίαν του καὶ διὰ τὴν νοσηλείαν του.

Μετὰ καιρὸν ἔρχεται ὁ πατὴρ νὰ ἴδῃ τὰ προσφιλῆ του τέκνα.

Ἄλλ' εὐρὼν τὸν ἐγωῖστὴν κύριον καὶ δεσπότην τοῦ ἀδελφοῦ του, δουλεύοντα ἐπιμόχθως διὰ νὰ ὑπερανξάνῃ τὰ πλούτη τοῦ ἐγωῖστοῦ, στερουμένου δὲ ἔνεκα τούτου καὶ αὐτὸν τὸν ἀνθρωπισμὸν του, ἠγανάκτησε.

— Πανούργε καὶ δόλιε, πῶς κατώρθωσες ν' ἀλυσοδέσῃς τὸν ἀδελφόν σου;

— Ὁ ἀδελφός μου εἶνε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὰς περιποιήσεις τὰς ὁποίας λαμβάνει.

— Ὑἱὲ ἄδικε καὶ ὑποκριτά, ὁ ἐργάτης ὄχι περιποιήσεων, ἀλλὰ δικαιοσύνης καὶ ἐλευθερίας ἔχει ἀνάγκην.

Ταῦτα εἰπὼν τὸν διέταξε νὰ ἀπέλθῃ εἰς ἐξορίαν, προνοήσας περὶ τοῦ σωφρονισμοῦ του, τὴν δὲ περιουσίαν ὅλην ἔδωκεν εἰς τὸν ἀφίλαντον ὁ ὁποῖος οὕτως ἐπανέκτησε τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ὀλβιότητα αὐτοῦ. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἐξόριστος σωφρονισθεὶς ἐπανῆλθε καὶ συνέζων τοῦ λοιποῦ ἀμρότεροι συνεργαζόμενοι.

Πατὴρ εἶνε ὁ Θεός, ὁ δωρήσας εἰς ὅλους μας τὴν γῆν. Υἱοὶ εἶνε ὁ πλούσιος καὶ ὁ ἄπλουτος. Πρόσθετος ἐργασία τοῦ ἀφιλάντου εἶνε τὸ κέρδος, διὰ τοῦ ὁποῖου ἡ Πλουτοκρατία ἀλυσσοδένει τοὺς ἀπλοῦτους. Ἄλλ' ἔρχεται ὁ Σοσιαλισμὸς θραύων τὰς ἀλύσεις καὶ μεταβάλλων τὴν κατάστασιν ἄρδην.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΟΜΗΔΑΣ.

ΤΟ ΦΟΡΕΜΑ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ.

Διήγημα ὑπὸ Α. Τολστόη.

Ἕνας Τσάρος ἀρέσκετο εἰς τὰ πολυτελῆ φορέματα καὶ δὲν ἐκύτταζε τίποτε ἄλλο εἰμὴ νὰ ἐνδύεται ὅσον τὸ δυνατόν πολυτελέστερον.

Μίαν ἡμέραν δύο ράπται μετέβησαν παρ' αὐτῷ καὶ τοῦ εἶπον·

— Δυνάμεθα νὰ σᾶς κατασκευάσωμεν ἓν φόρεμα τόσον ὠραῖον, ὅμοιον μὲ τὸ ὁποῖον οὐδεὶς νὰ ἀπέκτησε ποτὲ μέχρι τούδε εἰς τὸν κόσμον. Μόνον ἓνας ἡλίθιος καὶ ἐκεῖνος ποῦ δὲν εἶνε εἰς τὸ ὕψος τῆς θέσεώς του δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ διακρίνῃ τὸ φόρεμά σας. Ἐκεῖνος ποῦ εἶνε ἔξυπνος θὰ τὸ ἴδῃ μετὰ θαυμασμοῦ, ὅποιος δὲ εἶνε ἀνόητος θὰ περάσῃ ἀπὸ σιμὰ χωρὶς νὰ τὸ ἴδῃ.

Ὁ Τσάρος ὑπερένχαριστήμενος ἀπὸ τὴν τοιαύτην πρότασιν τῶν ραπτῶν παρήγγειλε τὸ φόρεμα.

Τοὺς ἔδωσεν ἓν κομμάτι ὑφάσματος νὰ τὸ ἐργασθῶν καὶ τοὺς ἔφερε καὶ βελούδο, μεταξωτό, χρυσάφι, τέλος ὅ,τι χρειάζεται πρὸς κατασκευὴν ἑνὸς θαυμασίου φορέματος.

Μετὰ παρέλευσιν ὀκτὼ ἡμερῶν ὁ Τσάρος ἔστειλε τὸν ὑπουργόν του διὰ νὰ ἴδῃ ἂν τὸ φόρεμα ἦτο ἕτοιμον.

Ὁ ὑπουργὸς ἐφθίσε καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς ράπτας τὸ φόρεμα.

Οὗτοι ἀπήντησαν ὅτι ἦτο ἕτοιμον καὶ τοῦ ἔδειξαν μίαν κενὴν θέσιν.

Ὁ ὑπουργὸς, γνωρίζων ὅτι ἐκεῖνος ποῦ ἦτο ἡλίθιος καὶ ἀνάξιος διὰ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατεῖχεν δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τὸ φόρεμα, προσποιήθη ὅτι τὸ εἶδε καὶ τοὺς συνεχάρη διὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἐκτέλεσιν. Ὁ Τσάρος διέταξε νὰ τοῦ φέρουν τὸ φόρεμα.

Τοῦ ἐκομίσθη... καὶ τοῦ ἔδειξαν ἓν μέρος κενὸν ὅπου εὕρισκετο δῆθεν.

Ἄλλ' ὁ Τσάρος ὑπεκρίθη καὶ αὐτὸς ὅτι εἶδε τὸ νέον φόρεμα. Ἐβγαλεν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐφόρει καὶ διέταξε νὰ τοῦ φορέσουν τὸ νέον.

Ὅταν ὁ Τσάρος ἐξῆλθεν εἰς περίπατον ἀνὰ τὴν πόλιν, ὅλοι εἶδον ὅτι ὁ Μονάρχης δὲν ἦτο ἐνδεδυμένος, ἀλλ' ἕκαστος ἐφοβεῖτο νὰ τὸ εἴπῃ, γνωρίζων, ὅτι μόνον οἱ ἡλίθιοι δὲν εἶχον τὸ χάρισμα νὰ βλέπουν τὸ νέον φόρεμα, καὶ καθεὶς ἐνόμιζε ὅτι ἦτο ὁ μόνος ὁ ὁποῖος δὲν τὸ ἔβλεπεν, ἀλλ' οἱ ἄλλοι — εὐτυχέστεροι — τὸ ἔβλεπον.

Ἐπομένως ὁ Τσάρος ἐπεριπάτει ἀνὰ τὴν πόλιν καὶ ὅλοι οἱ ὑπῆκοί του ἐθαύμαζον τὸ νέον φόρεμά του.

Αἰφνης εἰς ἀθῶος διέκρινε τὸν Τσάρον καὶ ἀνεφώνησε·

— Κυττάετε! ὁ Τσάρος πηγαίνει περίπατον ἀνὰ τὴν πόλιν γυμνός!

Ὁ Τσάρος δλίγον ἔλειψε νὰ λιποθυμήσῃ ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν του καὶ ὅλοι ἀντελήφθησαν ὅτι πράγματι δὲν εἶχε φορέματα.

Ἡ παραβολὴ αὕτῃ εἶνε εὐφυῆς ἐξεικόνισις τῆς ὑποκρισίας ἐπὶ τῆς ὁποίας βασίζεται ὁλόκληρον τὸ πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν σύστημα τοῦ πολιτισμοῦ μας. Τὸ ἀνεχόμεθα μόνον ἀπὸ ἀνανδρίαν, διότι φοβούμεθα μήπως μᾶς θεωρήσουν ἐκκεντρικοὺς καὶ ἡλιθίους, καὶ στέργομεν νὰ ἀπατῶμεν καὶ τὸν ἑαυτὸν μας ἀκόμη, λέγοντες καὶ ψεύδη τὰ ὁποῖα γνωρίζομεν ὅτι εἶνε ψεύδη, ἀλλὰ προσποιούμεθα ὅτι δὲν τὸ γνωρίζομεν. Ἡ ἀλήθεια ὁμως εἶνε παντοδύναμος καὶ μίαν ἡμέραν θὰ ἐπικρατήσῃ διὰ τῆς ἀθωότητός της καὶ θὰ ξεσκεπάσῃ τὰ πάντα.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΛΕΠΤΑΙ

Διήγημα ὑπὸ Τολστόη.

Ἕνας μουζίκος ὠδήγει ἓναν ὄνον καὶ ἓνα τράγον εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς πόλεως ὅπως τοὺς πωλήσῃ. Εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ τράγον ἐκρέματο ἓνα κουδοῦνι. Τρεῖς κλέπται διέκριναν τὸν μουζίκον καὶ εἰς ἓξ αὐτῶν εἶπε.

— Τώρα θὰ τοῦ κλέψω τὸν τράγον χωρὶς νὰ τὸ πάρῃ μινρωδιὰ κᾶν!

Εἰς ἄλλος κλέπτης εἶπεν.

— Ἐπειτα ἐγὼ θὰ τοῦ κλέψω τὸν γαῖδαρόν του!

— Οὔτε καὶ αὐτὸ εἶνε δύσκολον, εἶπεν ὁ τρίτος κλέπτης. Ἐγὼ θὰ τοῦ κλέψω ὅλα τὰ φορέματά του!

Ὁ πρῶτος κλέπτης λοιπὸν ἐπλησίασεν εἰς τὸν τράγον, τοῦ ἔβγαλε τὸ κουδοῦνι τὸ ὁποῖον ἐσκάλωσεν εἰς τὸ σχοινὶ τοῦ ὄνου καὶ ἔκλειψε αὐτόν.

Εἰς τὴν καμπὴν τοῦ δρόμου ὁ μουζίκος ἐστράφη καὶ μὴ βλέπων πλέον τὸν τράγον ἤρχισε νὰ τὸν ἀναζητῇ. Τότε ὁ δευτέρος κλέπτης ἐπλησίασε τὸν μουζίκον καὶ τὸν ἠρώτησε τί ἐζητεῖ. Ὁ μουζίκος τοῦ ἀπήντησεν ὅτι τοῦ εἶχον κλέψῃ τὸν τράγον του. Ὁ κλέπτης τοῦ εἶπε.

— Πρὸ μιᾶς στιγμῆς εἶδα τὸν τράγον.

— Ἀλήθεια;

— Ἕνας ἄνθρωπος τὸν ἐπήγαγε μέσα ἀπὸ τὸ δάσος. Προφθάνεις ἀκόμη νὰ τὸν φθάσῃς.

Ὁ μουζίκος ἔσπευσεν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ τράγον, εἰς δὲ τὸν κλέπτην ἐνεπιστεύθη τὴν φρούρησιν τοῦ ὄνου του. Περιττὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὁ δευτέρος κλέπτης ἐξηφανίσθη μαζὺ μὲ τὸν ὄνον. Ὅταν ὁ μουζίκος ἐπέστρεψεν καὶ εἶδεν ὅτι ὁ ὄνος του εἶχεν ἐξαφανισθῇ ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ ἐξηκολούθησε προχωρῶν. Καθ' ὁδὸν πλησίον μιᾶς λίμνης συνήντησεν ἓνα ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς ἔκλαιεν. Ὁ μουζίκος τὸν ἠρώτησε τί εἶχεν ὁ ἄνθρωπος οὗτος τοῦ διηγῆθαι ὅτι τὸν εἶχον ἐπιφορτίσει νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν πόλιν ἓνα σάκκον γεμάτον χρυσάφι, ὅτι ἀπεκοιμήθη πλησίον τῆς λίμνης καὶ ὅτι κατὰ

τὴν διάρκειαν τοῦ ὕπνου του, ὁ σάκκος ἐκύλισεν καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν λίμνην.

Τότε ὁ μουζικός τὸν ἠρώτησε διατί δὲν ἐρρίπτετο εἰς τὸ ὕδωρ ὥπως τὸν ἀναζητήσῃ. Ὁ ἄνθρωπος ἀπήντησε.

— Φοβοῦμαι τὸ νερό, διότι δὲν γνωρίζω νὰ κολυμβῶ! Ἀλλὰ θὰ ἔδιναι εἰκοσι χροσὰ νομίσματα εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος θὰ κατέρχοντο νὰ μοῦ ψαρεύσῃ τὸν σάκκον αὐτόν.

Ὁ μουζικός ἐφάνη ἐνθουσιασμένος καὶ ἐσυλλογίσθη.

— Ὁ Θεὸς θέλει νὰ μοῦ ἐπανορθώσῃ τὴν ζημίαν τὴν ὁποίαν ὑπέστην ἀπώλεσας τὸν τράγον καὶ τὸν ὄνον μου.

Ἐγδύθη λοιπὸν ἀμέσως.

Καὶ ἐρρίφθη μέσα εἰς τὸ ὕδωρ. Ἀλλ' εἰς μίαν ὥρην δὲν κατέρχοντο νὰ εὔρῃ τὸν σάκκον. Ὅταν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ ὕδωρ παρετήρησεν ὅτι τὰ ἐνδύματά του εἶχον ἐξαφανισθῇ. Ὁ τρίτος κλέπτης, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τοῦ ἀφηγήθη τὸ ψεῦδος τοῦ σάκκου, τοῦ τὰ εἶχε κλέψει. Αὐτὸς εἶνε ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἐργάτης ληστεύεται ἀπὸ τὴν τρισηπτάκιτον κεφαλαιοκρατίαν δηλωθῇ ἀπὸ τὸν ἐργοδότην, ἀπὸ τὸν κτηματίαν καὶ ἀπὸ τὸν τραπεζίτην.

Τὸ ἐγκλημα πηγάζει ἀπὸ συνθήκας ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ τιμορρία οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπίδρασιν. Πηγάζει ἀπὸ διαταράξεις τοῦ κοινωνικοῦ συστήματος, καὶ ἐνόσφ δὲν θεραπεύομεν τὰς διαταράξεις ταύτας τὸ ἐγκλημα θὰ ἐξακολουθῇ ἀκμάζον. Τὸ σημερινὸν σύστημα ἐγκολάπτει εἰς τὸν καταδικασθέντα στίγμα τοῦ ὁποῖου τὰ ἀποτελέσματα εἶνε ὅλος ἀντικοινωνικός. Ὁ πρῶν καταδικὸς τείνει νὰ περιορίσῃ τὰς σχέσεις του εἰς ἀποκλειστικὸν σύνδεσμον μετ' ἄλλων ἐπίσης πρῶν καταδικῶν, ἀσφαλίζων οὕτω ἑαυτὸν κατὰ τοῦ ὀνειδὸς ὅπερ θὰ προσεγίνετο αὐτῷ διὰ τῆς μνείας τοῦ παρελθόντος. Τοιοῦτοτρόπως σχηματίζεται ὑποδεεστέρα τις τάξις ἀνθρώπων ἐπιζημιῶν ἑαυτοῖς καὶ τῇ κοινωνίᾳ. Ἐν ταῖς φυλακαῖς μεγίστην κέκτηται σημασίαν ἡ συμπεριφορὰ τῶν Ἀρχῶν πρὸς τὸν κατάδικον. Οἱ κανονισμοὶ δέον νὰ εἶνε τοιοῦτοι ὥστε νὰ διαφυλάσσεται ἀκέραιος ὁ αὐτοσεβασμὸς καὶ αὐτῶν τῶν τῆς τελευταίας ὑποστάθμης καταδικῶν, διότι ὅσῳδήποτε καὶ ἂν ἐκπέσῃ ὁ ἄνθρωπος, πάντοτε εὐρίσκεται ἐν αὐτῷ σπινθήρ αὐτοσεβασμοῦ, ἀρκεῖ δὲ νὰ ἐκκαυθῇ δι' ἀρμοδίας συμπεριφορᾶς ὅπως ἀναγεννήσῃ τὸ ἦθος. Ἡ μεταμόρφωσις τῆς φυλακῆς ἀπὸ ποινικοῦ τόπου εἰς τόπον βιομηχανικῆς ζωῆς, εἶνε ὁ μόνος τρόπος πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς ἀπαιτουμένης ἀρμοδίας συμπεριφορᾶς. Ὁ Σπένσερ ἐδδικῶς ἐπαραγματοῦθη τὸ ζήτημα τῆς μετατροπῆς τῶν φυλακῶν ἐπὶ τὸ βιομηχανικώτερον, προβάλλων ὅτι αἱ ποινικαὶ μέθοδοι δὲν δύνανται παρὰ νὰ ἀκολουθήσωσι τὴν ἐξέλιξιν τῆς κοινωνίας ἀπὸ στρατιωτικῆς εἰς βιομηχανικὴν. Καὶ εἶνε ἀξίωμα ὅτι κατὰ λόγον ἀνυψώσεως τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος ἀνυψοῦται ἀντιστοίχως καὶ ἡ ἐν τῇ φυλακῇ συμπεριφορὰ.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΕΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

Ποία εἶνε ἡ ρίζα ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων δεινῶν; Ἀναμφιβόλως ἡ φιλαυτία. Ἀναμφιβόλως δὲ ρίζα παντὸς ὅ,τι ἔχει ἀγαθὸν καὶ εὐελπί ἡ ἀνθρωπότης εἶνε ἡ ἀφιλαυτία. Ἡ ἐρευνα τῆς ἱστορίας δεικνύει ὅτι εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς καὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας τὸ γυναικεῖον ἦθος εἶνε μᾶλλον ἀφιλαυτον παρὰ τὸ ἀνδρικόν. Περιεργαζόμεν ποτὲ εἰς ἓνα ζωολογικὸν κῆπον τοῦ Λονδίνου τοὺς πιθήκους ἐντὸς τοῦ κλωβοῦ τῶν. Ἀπέναντί μου διέκρινα ὡραιότατην δροσερὰν γυναῖκα ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ παρετήρει. Ἐκαμα αἴφνης τὴν σκέψιν: «Εἶνε δυνατόν αὐτὴ ἡ πιθήκαλος παρουσία νὰ κατὰγεται ἀπὸ αὐτὰ τὰ εἰδεχθῇ ὄντα;» Ἐγέλασα καὶ ἐστράφην νὰ φύγω, ὅποτιαν ἐπέστησε τὴν προσοχήν μου γροῦπος πιθήκων ἐπάνω εἰς μίαν δοκὸν ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς μου. Ἦτο μία κυρινωπὴ θήλεια μὲ τὸ νεογνόν της εἰς τὰς ἀγκάλας της. Τὸ συνέσφιγγε περιπαθῶς εἰς τὸ στήθος της. Οἱ βραχίονές της τὸ περιέπτυσσον διαθήρως καὶ ἡ ὅλη της στάσις περιεῖχε κατὰ τὸ ὁποῖον μοῦ ἔλεγε τὴν λέξιν ἀγάπη, καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της ἦτο ἐν βλέμμα τὸ ὁποῖον ὁμῖλει κατ' εὐθείαν εἰς τὴν καρδίαν μου «Θεέ μου», ἀνέκραξα, «Ἀλήθεια εἶνε αὐτὴ εἶνε στάσις μητρός! Αὐτὸ εἶνε βλέμμα γυναικὸς!» Ἐδρεθην ἐνώπιον μιᾶς ἀπακαλύψεως, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ἔγεινα ὁπαδὸς τῆς ἐξελίξεως καὶ τοῦ φρενισμοῦ. Ἐκτοτε ἡ πίστις μου εἶνε ὅτι ἡ φύσις τῆς γυναικὸς εἶνε μᾶλλον ἀφιλαυτος παρὰ τοῦ ἀνδρός. Πιστεύω προσέει ἀκραδάντως ὅτι αἱ γυναῖκες εἶναι ἀγνότεραι τῶν ἀνδρῶν καὶ πιστότεραι εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς ἠθικῆς. Ἀλλ' ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς Ἀνθρωπότητος πρὸς τὴν γυναῖκα δὲν βασίζεται μόνον ἐπὶ τῆς ἀφιλαυτίας, ἐπὶ τῆς ὑπομονῆς της, ἐπὶ τῆς τρυφερότητός της καὶ ἐπὶ τῆς ἀγνότητός της. Ἡ γυνὴ ἔχει ἐπιτελέσει διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος περισσότερα παρ' ὅσα ὅλοι οἱ φιλόσοφοι τῆς Οἰκουμένης. Ἡ γυνὴ εἶνε ἡ μήτηρ τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ἡ μήτηρ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Ἀπὸ γυναικῶν ἀπετελοῦντο κατὰ πρῶτον αἱ ἐργατικαὶ τάξεις, καὶ σήμερον ἀκόμη πᾶν ὅ,τι χρήσιμον, ὑψηλὸν καὶ ἀναγκαῖον προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐπιτηδειότητα καὶ ἐμπνευσιν, καὶ τὸ σθένος, καὶ τὸ θάρρος, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν, καὶ τὸν ἡρωισμόν καὶ τὴν καρτερίαν τῆς γυναικός. Τί ἄλλο θὰ ἦτο οἰοσδήποτε σύζυγος, πατήρ ἢ ἀδελφὸς χωρὶς τὰς γυναῖκας παρὰ ξένος ἐντὸς τῆς ἰδίας του οἰκίας; Ἄν λείψουν ὀλίγον αἱ γυναῖκες ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν, τί θὰ εἶνε αὐτὴ ἡ Κοινωνία! Καὶ ὅμως δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰς γυναῖκας νὰ ἔχουν γνώμην εἰς τὰ πολιτικά. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παρακάθηνται εἰς τὸ Συνέδριον τῶν ἀγυρῶν, οἱ ὁποῖοι αὐτεκλέγονται διὰ νὰ ἐξαρθρόνουν τὸ Κράτος!

ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΑΤΑΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΕΔΙΣΟΝ.

Ὁ "Εδισον ἔχει πεποίησιν ὅτι μετ' ὀλίγα ἔτη χρυσὸς τεχνητὸς θὰ κατασκευάζεται πρὸς 125 φράγκα τὸν τόννον. Μετὰ μίαν γενεάν τὰ αεροπλάνα θὰ τελειοποιηθοῦν τόσον ὥστε οἱ ἄνθρωποι θὰ φαίνονται ὡς πετῶσαι μέλισσαι. Ὁ "Εδισον ἔχει σπουδάσει κατὰ βάθος τὸν πτητικὸν μηχανισμόν τῆς μελίσης καὶ καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἄηρ, ὅταν κτυπάται μετὰ παμμεγίστης ταχύτητος, εἶνε στερεὸς ὡς ὁ χάλυψ. Ἡ μέλισσα πετᾷ ἐπὶ ἀναπαλμῶν ἤχου, δημιουργεῖ δὲ αὐτὴ τοὺς ἀναπαλμοὺς τοῦ ἤχου ἐπὶ τῶν ὀστέων πετᾷ. Θὰ κατασκευασθοῦν αεροπλάνα ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης τὰ ὅποια θὰ φέρουν ἐπιβάτας ταξειδεύοντα ἑκατὸν μίλλια τὴν ὥραν. Ἄλλη προφητεία τοῦ "Εδισον εἶνε ὅτι ἀντὶ χάριτος θὰ μεταχειρίζομεθα μετὰ τινα ἔτη λεπτεπίλεπτα φύλλα νικελίου. Ἐν βιβλίον μὲ νικελίνα φύλλα εἶνε θαῦμα μεγαλείτερον τοῦ τεχνητοῦ χρυσοῦ. Τὸ νικελίνον ἀπορροφᾷ τὴν τυπογραφικὴν μελάνην. Ἐν φύλλον νικελίου ἔχον πάχος $\frac{1}{20,000}$ τοῦ δακτύλου, εἶνε εὐθηνώτερον, στερεώτερον καὶ μαλακώτερον συνήθους φύλλου χαρτοῦ διὰ βιβλία. Βιβλίον ἀπὸ φύλλου νικελίου, ἔχον πάχος δύο δακτύλων, δύναται νὰ περιέχῃ 40,000 σελίδας, καὶ τὸ βάρος του θὰ ἦτο μία λίτρα. Ὁ "Εδισον λέγει ὅτι δύναται τώρα νὰ κατασκευάσῃ νικελίνα φύλλα πρὸς ἑξ φράγκα τὴν λίτραν. Αἱ μηχαναί, λέγει, σήμερον εἶνε εἰς νηπιώδη κατάστασιν. Δὲν θὰ βραδύνῃ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἀπὸ τὸ ἕν μέρος τῆς μηχανῆς θὰ τίθενται ὕφασμα, κομβία, κλωσταί, καὶ τὰ ἄλλα σχετικὰ εἶδη, καὶ θὰ ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐνδυμασίαι συσκευασμέναι εἰς κιβώτια. Ἐπίσης ἀπὸ τὸ πιεστήριον θὰ ἐξέρχονται δεμένα βιβλία· θὰ ὑπάρχῃ μηχανὴ ἡ ὅποια θὰ εἰσδέχεται ξυλικὴν καὶ θὰ ἀποδίδῃ τέλεια ἐπιπλα. Μὲ ἄλλας λέξεις ἡ μηχανὴ ὅχι μόνον θὰ κατασκευάζῃ τὰ μέρη ἑνὸς πράγματος, ἀλλὰ θὰ τὰ συναρμολογῇ ἀντὶ ὅπου σήμερον τὰ συναρμολογεῖ ὁ ἄνθρωπος. Τὰ φορέματα μετὰ τινα ἔτη θὰ εἶνε τόσον εὐθηνά, ὥστε ἕκαστος θὰ δύναται νὰ ἀγοράσῃ τέσσαρας ἢ πέντε ἐνδυμασίας τὸ ἔτος. Ὁ "Εδισον ὁλοὲν ἀσχολεῖται εἰς μηχανήματα τὰ ὅποια μέλλουν νὰ καταστήσουν τὸ ὑποβρύχιον τόσῳ φοβερόν, ὥστε δὲν θ' ἀξίξῃ τὸν κόπον τὰ κράτη νὰ ναυπηγοῦν θωρηκτά. Ἡ ἔκβασις τῶν σημερινῶν ἐξοπλισμῶν, φρονεῖ ὁ "Εδισον, θὰ εἶνε ἡ παγκόσμιος ἐπανάστασις ἡ παγκόσμιος εἰρήνη, εὐθὺς ἀφοῦ γίνῃ εἰς μόνον μέγας πόλεμος. Προβλέπει δὲ ὅτι αἱ κυβερνήσεις θὰ εἶνε ἀνίσχυροί μετὰ τινα ἔτη κατὰ τῶν λαϊκῶν ρευμάτων καὶ ὅτι διὰ νὰ μὴ ἀνατρέπωνται θὰ συμφωνήσουν διεθνῶς νὰ καταστήσουν τὸ Δικαστήριον τῆς Χάγης Ἀρειὸν Πάγον τῆς Οἰκουμένης. Ὁ "Εδισον προσθέτει τὰ ἑξῆς: «Πιστεύω

ἀκραδάντως ὅτι ἡμέραν τινά, ὅχι πολὺ ἀπωτέραν, ὁλόκληρος ἡ Ἀγγλία θὰ ὑπακούῃ εἰς ἕν πρόσταγμα καὶ τὸ πρόσταγμα αὐτὸ θὰ εἶνε πρόσταγμα ἀπλοῦ ἐργάτου, ἀρμοδίως διοριζομένου εἰς τὴν ἀνωτάτην ἀρχήν. Μετὰ ἑκατὸν ἔτη πτωχεία δὲν θὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸν κόσμον, σπουδαιότατα δὲ πειράματα σοσιαλιστικῆς κυβερνήσεως θὰ γίνονιν ἐντὸς πενήντα ἐτῶν».

ΜΙΑ ΠΟΙΗΤΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ.

Ἡ νέα συνείδησις ἡ ὅποια ἀπὸ μιᾶς γενεᾶς τὸ πολὺ προέκυψεν εἰς τὸν κόσμον, ἡ συνείδησις τῶν ἐργατικῶν τάξεων τῆς Οἰκουμένης, ὡς ἑνὸς ὅλου χωριστοῦ ἀπὸ τὴν ἐκμεταλλεντικὴν τάξιν, τυραννιζομένην ὑπ' αὐτῆς καὶ καταδυναστευομένην, ἀρχίζει νὰ γεννᾷ νέον εἶδος ἐμπεύσεως καὶ νὰ ἀριθμῇ ποιητὰς καὶ ποιητρίας πρωτοφανοῦς οἴστρου καὶ δυνάμεως. Τὸ νέον τοῦτο γένος τῶν ποιητῶν καὶ ποιητριῶν θὰ παρουσιάσῃ ἑκάστοτε ἡ «Ἐρευνα» εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς. Σήμερον ἀρχίζει μὲ τὴν Ἰταλίαν τῆς ὁποίας αἱ μοχλοῦσαι μεγάλας ομάδες ἐπιποθοῦν ἀπελευθέρωσιν μετὰ τῆς ψυχικῆς ἐκείνης σφοδρότητος ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὴν Ἰταλικὴν ἰδιοσυγκρασίαν. Ἡ νέα συνείδησις ἐν Ἰταλίᾳ παρήγαγε μίαν μεγάλην ποιήτριαν τὴν Ἀδαν Νέγρη. Ἡ μοῦσα τῆς εἶνε ἡ ἡχὴ τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος καὶ προφανῶς προορίζεται ὡς ἡ ἀκατανόητος ἐκείνη δύναμις ἡ ὁποία πάντοτε ἀναφαίνεται δοάκις πρόκειται ἕνας ἀγὼν νὰ βαδίσῃ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς νίκης. Εἰς τὴν Ἰταλίαν ἡ νέα συνείδησις ζωογονεῖ τὴν ὅλην σφαῖραν τῶν γραμμάτων καὶ προσπαροικεῖ τὸ ἔδαφος διὰ τὴν μεγάλην μεταμόρφωσιν ἡ ὁποία δὲν δύναται παρὰ νὰ ἔχῃ τὰ ἀποτελέσματά της ἐν πάσῃ χώρᾳ. Ἐν Ἰταλίᾳ ἰδίως ἀπὸ τοὺς χρόνους τοῦ Δάντη καὶ τῶν τροβατόρων οἱ ὅποιοι, ἀποσκορακίσαντες τὴν νεκρὰν λατινικὴν γλῶσσαν, ἔκαμαν τὴν ζωντανὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ φιλολογικὸν ὄργανον ἀπαρμιλλοῦ τελειότητος μέχρι τῶν σημερινῶν χρόνων, ἡ ἔμπνευσις τῶν γραφόντων ἢ ποιήματι ἢ περὶ ἀπὸ τὰς μεγάλας ομάδας. Τὸ ὄνειρον τοῦ Μαρτίνη φαίνεται τοιοῦτοτρόπως πραγματοποιούμενον, τὸ ὄνειρον τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου ὁ ὁποῖος τόσῳ πολὺν εἰργάσθη ἀλλὰ τόσον ὀλίγον ἐνόηθη.

Ἡ Ἀννα Νέγρη πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἦτο γνωστὴ εἰς περιωρισμένον κύκλον. Τὰ ποιήματά της ἐστρέφοντο ὅλα εἰς τὰ δεινοπαθήματα τῆς μητρὸς της, ἐργατρίας μοχλοῦσης εἰς ἐργοστάσιον μαλλίων τῆς πόλεως Λόδι. Ἐν ἀπὸ τὰ ποιήματα αὐτὰ τῆς Ἀδαν καλεῖται Madre Operaia καὶ ἀπὸ αὐτὸ πληροφορούμεθα τὰς λεπτομερείας τοῦ ἐπιμόχθου βίου γυναικὸς ἡ ὁποία καίτοι ἀσθενὴς καὶ κατάκοπος διηνεκῶς ἀντλεῖ νέας δυνάμεις χάριν τοῦ ἄρτου τῶν

τέκνων της. Βλέπει «τὸ θεῖον φῶς τῆς μεγαλοφυΐας εἰς τὸ βλέμμα τοῦ υἱοῦ της», καὶ εἶνε «ἀποφασισμένη νὰ θυσιάσῃ διὰ νὰ μάθῃ ὁ υἱὸς της γράμματα». Βεβαίως ἡ ποιήτρια ἔθεσε τὴν λέξιν υἱὸς ἀντὶ νὰ εἴπῃ **θυγατέρα**. Ἡ μήτηρ βεβαίως ἐμάντευε τὴν μεγαλοφυΐαν τῆς θυγατρὸς της, ἀλλ' ἡ ποιήτρια ἀποφεύγει νὰ τὸ εἴπῃ. Ἡ "Αἰδα Νέγρη ἀνειράφη εἰς τὰς στερήσεις καὶ ἡ ἐκπαίδευσίς της δὲν ἦτο ἐπιμελεμένη. Τὸ ὄνομά της ὁμῶς ἐγείνε γνωστὸν ἐκ τῶν διαφόρων ποιημάτων τὰ ὁποῖα ἐδημοσίευσεν εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικαί. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἔζη πτωχή καὶ ἀφανῆς, ολίγοι ἐγγώριζον τὴν ἱστορίαν της. Ἐν τούτοις τὰ ἔργα της εὗρισκον ἡγῶν εἰς τὰς ἐργατικὰς τάξεις, καὶ ἤδη εἶνε ἡ διαφωτιστικὴ ποιήτρια τοῦ Ἐργατικοῦ ἀγῶνος, καὶ προφήτις τῆς κοινωνικῆς μεταμορφώσεως.

Τ. Γ. Ι.

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΝΟΗΣΙΣ.

Ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον φονεύονται οἱ βόες διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς βορὰ τῶν ἀνθρώπων, εἶνε τόσο ἀνάνθρωπος ὥστε πρὸ πολλοῦ κατεβλήθη προσπάθεια διὰ νὰ εὑρεθῇ μέθοδος ἀποσοβοῦσα τὴν δεινὴν προσβολὴν κατὰ τοῦ αἰσθηματος τῆς εὐσπλαχνίας, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι ἐξακολουθοῦν νὰ ὀρέγονται τῶν ὑπανθρώπων σαρκῶν. Ἡ ἐπομένη κατὰθεσις ἐνὸς μάρτυρος παρακολουθήσαντος τὴν σκηνὴν τῆς φρικώδους ἀπανθρωπίας εἶνε ἱκανὴ νὰ προσδόσῃ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ νέου ἀνθρωπιστικοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον φονεύονται οἱ βόες διὰ ἐπιστημονικῆς ἐφευρέσεως.

«Ἡμιν, λέγει, ὁ μάρτυς, ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὰ σφαγεῖα τοῦ . . . . μαζὺ μὲ ἄλλους ὑπαλλήλους, ὅτε παρετήρησα μίαν ἐρυνθρᾶν ἀγελάδα συρομένην διὰ νὰ σφαγῇ.

Εἶχε σχοινὶ δεμένον περὶ τοῦ λαιμοῦ της καὶ ἐσύρετο πρὸς τὸν τοῖχον ἐνθὺ ἐδέθη ἀπὸ ἐνὸς σιδηροῦ κρίκου, ὥστε νὰ φονευθῇ χωρὶς πολὺ ἄλγος. Ἐστάθην καὶ παρακολουθοῦν τὴν σφαγέα, ὁ ὁποῖος ἐπροχώρησε μὲ ἕνα πέλεκυν, δίδων ἕνα κτύπημα εἰς τὸν τράχηλον τῆς ἀγελάδος ὅπισθεν τῶν κεράτων, πλησίον εἰς τοὺς μυῶνας. Τὸ ζῶον ἀμέσως ἐλήθησε πρὸς τὰ ἔμπροσθ' ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ φύγῃ, διότι τὸ σχοινίον ἦτο στερεῶς δεμένον εἰς τὸν σιδηροῦν κρίκον, τότε ὁ σφαγεὺς ἔδωκεν ἄλλο ἓν κτύπημα, βυθίζων τὸ φονικὸν ὄργανον ἐντὸς τῆς κεφαλῆς ὅπισθεν τῶν κεράτων, τόσῳ βαθειᾷ ὥστε ἤναγκάσθη νὰ πλησιάσῃ διὰ νὰ σείσῃ τὸν πέλεκυν δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ ὥστε νὰ τὸν ξεσφηνώσῃ ἀπὸ τοῦ στοῦν τῆς κεφαλῆς. Ἀφοῦ ἀπέσπασε ἐπὶ τέλους τὸν πέλεκυν, ἔδωκεν εἰς τὸ ζῶον ἄλλο ἓν κτύπημα τόσῳ σφοδρὸν ὥστε ἐβύθισε μέρος τῶν κεράτων ἐντὸς τοῦ ἐγκεφάλου ἢ τῆς κεφα-

λῆς τῆς ἀγελάδος. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀγελάς ἔλαβε τὸ πρῶτον κτύπημα μέχρι τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἔπεσε χαμαί, δύο λεπτά παρήλθον, καὶ ὅταν τὸ ζῶον ἐπιπτεν ὁ φονεὺς τοῦ ἔδωκεν καὶ ἄλλο κτύπημα εἰς τὸ μέτωπον. Αὐτὸ τὸ τελευταῖον κτύπημα φαίνεται ὅτι ἔφερε τὸν θάνατον. Κατόπιν ἐπῆρε λεπτὴν μακρὰν ῥάβδον διὰ νὰ ἀνασαλεύσῃ τὸν ἐγκέφαλον καὶ βεβαιωθῇ ὅτι τὸ ζῶον ἀπέθανε. Τότε ἠρώτησα τὸν σφαγέα ἐὰν εἶχε τακτικὴν ἄδειαν σφαγέως. Ἀπήντησε «ναί» τὸν ἠρώτησα ἐὰν συχνὰ μὲ τέσσαρα κτυπήματα ἐτελείονε μίαν ἀγελάδα. Ἀπήντησεν «ὄχι» καὶ προσέθεσε ὅτι «ἡ ἀγελάς εἰς ἕκαστον κτύπημα ἐκίνει τὴν κεφαλὴν της».

Ἡ εἰκὼν παριστάνει τὸ μηχανήμα τοῦ Γρη-νερ διὰ τοῦ ὁποῖου στιγμιαίως φονεύεται τὸ ζῶον χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ πόνον καὶ πρὶν καὶ ἀντιληφθῇ ὅτι φονεύεται.

Τὰ βάρβαρα ἥθη τῆς ἀνθρωπότητος ἐπιτρέπουν δυστυχῶς ἀκόμη τὸν φόνον τῶν ὑπανθρώπων ὄντων καὶ ἐνόσφ τὸν ἐπιτρέπουν πᾶσα ἐπινόησις ἐν τῷ συμφέροντι τοῦ ἀνθρωπισμοῦ εἶνε ἀξιοσύστατος. Ἀλλὰ ὁ ἀνθρωπισμὸς πράγματι ἀπαιτεῖ τὴν παῦσιν τῆς σφαγῆς καὶ ἐνφ κατὰ καθήκον συνιστῶμεν τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἐπινόησεως εἰς τὴν Ἑλλάδα ταῦτοχρόνως κάμνομεν ἐκκλησίαν πρὸς τὴν ὅσιν ἐκείνην τῆς ἐλληνικῆς ἰδιοσυγκρασίας, ἡ ὁποία ἀποτροπιάζεται πᾶν ὅ,τι φρικῶδες εἴτε συνεπαγόμενον ἀληθδὸνα εἴτε μῆ. Τὸ στοιχεῖον τοῦτο τοῦ ἐλληνικοῦ χαρακτῆρος μόνον ἡ ἀκρεοφαγία δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ, ἡ ὁποία εἶνε σύστημα βίου ἐπιτρέπον εἰς τοὺς βόας νὰ χαίρωνται τὴν ζωὴν των ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς φύσεώς των.

ΓΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ.

Πᾶσα ἀνθρωπίνη ζωὴ εἶνε ἐξηρητημένη ἐκ τῶν δυνάμεων τὰς ὁποίας συνοψίζει ἡ λέξις «γῆ». Ὁ ἄνθρωπος εἰς τοὺς νόμους τοῦ καὶ εἰς τὰ κοινωνικά του ἔθιμα ἡστόχισε νὰ διακρίνη ὅτι πᾶσα ἀνθρωπίνη ζωὴ πρέπει νὰ διατελῇ εἰς ἄμεσον τινὰ συνάφειαν μετὰ τὴν αὐσιαστικὴν ταύτην πηγὴν τῆς ὑλικῆς συντηρήσεως. Ὁ ἄνθρωπος μέχρι τοῦδε ἐπορεύθη ὥσπερ ὅχι ἡ γῆ, ἀλλ' ἡ γαιοκτημοσύνη ἣτο ὁ οὐσιώδης παράγων τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Ἀλλ' ἡμεῖς ἰσχυρίζομεθα ὅτι ἄλλο πρῶτον εἶνε ἡ γῆ καὶ ἄλλο ὁ γαιοκτήμων. Τὸ σύστημα τῆς γαιοκτημοσύνης ὑπῆρξε διαφόρων εἰδῶν ἐν τῷ παρελθόντι. Ἡμπορεῖ νὰ μεταβληθῇ πολυτρόπως καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἰσως εἴπῃ τις ὅσονδήποτε καὶ ἂν ἀλλάξῃ πάντοτε θὰ εἶνε κάποιος, ὁ ὁποῖος θὰ κέκτηται τὴν γῆν, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸς ὁ κάποιος εἶνε ἡ ὀλομέλεια τῶν πολιτῶν. Ὁ νόμος μένει ἀναλλοίωτος ὅσονδήποτε καὶ ἂν ποικίλῃ ἡ μορφή. Ἡ γῆ εἶνε ὁ μόνιμος παράγων τοῦ προβλήματος, ἡ δὲ κυριότης τῆς γῆς εἶνε ὁ μὴ μόνιμος παράγων αὐτοῦ. Ἀπαξ ἐπῆλθε διάσπασις τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὰς φυσικὰς δυνάμεις, τὰς ὁποίας συγκεκριμένοι ἢ λέξις «γῆ», οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὰ ἐννέα δέκατα ἔγειναν μονίμως πτωχοί. Αἱ κοινωνικαὶ συνθήκαι, αἱ ὁποῖαι ἐπέτρεψαν τὰ τοιαῦτα εἶνε ὑπεύθυνοι, ὅχι μόνον διὰ τὴν ἀθλιότητα τῶν ἀπλοῦτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀθλιότητα τῶν πλουσίων.

Μετὰ τὴν γῆν ἄλλος ἀπολύτως μόνιμος παράγων εἶνε ἡ ἐργασία. Ἡ ἐργασία ἐφαρμοζομένη ἐπὶ τῆς γῆς εἶνε ἡ πηγὴ παντὸς τοῦ πλούτου. Τὸ μέγα ἐνώπιόν μας ζήτημα εἶνε νὰ φέρωμεν εἰς τὴν προσήκουσαν σχέσιν τῶν τοὺς δύο τούτους οὐσιώδεις παράγοντας, τὴν γῆν καὶ τὴν ἐργασίαν. Τοῦτο θὰ τὸ κατορθώσωμεν βαθμιαίως δι' ἐργατικῆς νομοθεσίας, ἡ ὁποία νὰ τείνῃ πρὸς τὸν σοσιαλισμόν. Πολλοί, ἰσχυρίζομενοι ὅτι διὰ τῆς νομοθεσίας τὰ κακὰ τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται διὰ τῆς μιᾶς θύρας εἰσέρχονται διὰ τῆς ἑτέρας, ἀποδοκιμάζουν πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἐπιτεῦξιν ἐργατικῆς νομοθεσίας. Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος γνωρίζομεν καλῶς ὅτι τοῦτο πολλῶς συνέβη δηλαδὴ τὰ κακὰ τὰ ἐκδιωχθέντα διὰ τῆς μιᾶς θύρας εἰσῆλθον διὰ τῆς ἄλλης συνεπείᾳ τῶν ἐργατικῶν νομοθετημάτων. Ἀλλὰ ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τοῦτο τὸ σημαντικὸν ὅτι καίτοι οἱ νόμοι ἐνίοτε βλάπτουν, δύνανται ὅμως καὶ νὰ ὠφελήσουν ἐὰν διατυπώνονται καλῶς. Οὐτε δύναται τις νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἀποτυγχάνουν τὰ ἐργατικὰ νομοθετήματα, ἐνόσω δὲν ἐφαρμόζονται ὑπὸ τὰς συνθήκας τὰς οὐσιωδῶς ἀπαιτούμενας διὰ τὴν πλήρη των πραγματοποίησιν. Δυνατὸν νὰ δημιουργήσωμεν θεσμοὺς σοσιαλιστικοὺς καὶ ὅμως νὰ μὴ ἔχωμεν σοσια-

λισμόν. Διατί; Διότι διὰ νὰ ὑπάρξῃ σοσιαλισμός δεόν νὰ δημιουργηθῶσιν ὅλοι οἱ ἀπαιτούμενοι θεσμοί, οἱ συναπαρτίζοντες τὸν σοσιαλισμόν. Ἐκάστη σοσιαλιστικὴ μεταρρυθμίσις εἶνε ὥσανεὶ εἰς κόκκος ὀρύζης. Ὑποθέσωμεν ὅτι ζυγίζομεν μίαν ὁκτὼ ὀρύζης. Μέγα πλῆθος κόκκων εἶνε εἰς τὸ ἐν μέρος τῆς πλάστιγγος, καὶ ὅμως ἡ πλάστιγξ δὲν κλίνει ὑποτεθείσθω ὅτι παύομεν προσθέτοντες κόκκους. Οἱ ἀντίπαλοί μας θὰ εἴπουν ὅτι ἐματαιοποιήσαμεν ἡ πλάστιγξ δὲν κλίνει. Καὶ πράγματι δὲν δύναται νὰ κλίνη, μέχρις οὗ προστεθῇ ὁ **τελευταῖος κόκκος**, ὁ συμπληρῶν τὸ τετρακοσιοστὸν δράμιον τῆς ὁκτῶς.

Τὸ σπουδαῖον εἶνε νὰ εὕρωμεν ποῖοι εἶνε οἱ παράγοντες, τοὺς ὁποίους δὲν δυνάμεθα νὰ μεταβάλλωμεν, καὶ ποῖοι εἶνε οἱ παράγοντες, τοὺς ὁποίους δυνάμεθα καὶ **ὀφείλομεν** νὰ μεταβάλλωμεν. Καὶ τότε δὲν πρέπει νὰ παύσωμεν προσθέτοντες σοσιαλιστικὰ νομοθετήματα, μέχρις οὗ συμπληρώσωμεν τὸ ὅλον σχέδιον. Τότε καὶ μόνον τότε εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχωμεν τὰ ποθούμενα ἀποτελέσματα. Μέχρις οὗ ὁ **τελευταῖος κόκκος** προστεθῇ, ἡ πλάστιγξ θὰ μένῃ μετὰ τὸ μέρος τῆς ἀμεταρρυθμίστου καταστάσεως, καὶ οἱ ἀντίπαλοι θὰ λέγουν ὅτι δὲν γίνεται τίποτε. Θὰ φαινόμεθα πάντοτε ἀποτυγχάνοντες. Ἡμεῖς ὅμως ὀφείλομεν νὰ ἐξακολουθῶμεν προσθέτοντες μέχρις οὗ ἔλθῃ τὸ πλήρωμα καὶ κατορθωθῇ ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ἐργατικῶν τάξεων ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς πτωχείας, καὶ ἀνιψωθῇ ὁ χρήσιμος ἐργάτης πρὸς δόξαν τοῦ ἔθνους τοῦ καὶ τῆς ἀνθρωπότητος πάσης.

ΦΕΛΙΤΣΙΑ ΣΚΕΤΣΕΡΑ

Γ Ν Ω Μ Α Ι

1

Οἱ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ αἱ μεγάλα ἰδέαι ἔχουσι κοινὴν τὴν πηγὴν, τὴν ροὴν καὶ τὸ τέμα. Ἀμφότερα πηγάζουν ἀπὸ μιᾶς κορυφῆς. Ἀμφότερα παρασύρουν ἢ προαιώνια καὶ σκοληκώδη δένδρα ἢ ἀπρηχαιομένους καὶ ἐπιζημίους προλήψεις καὶ ἀμφότερα καταλήγουν εἰς τὴν ἀρδευομένην καὶ ζωὴν τῆς διπλώσης ἀνθρωπότητος.

2

Ἐὰν ὁ Θεὸς εἴρῃ ἡ πηγὴ πάσης ἀρετῆς. Ἐὰν ἡ συναισθητικὴ ἡμῶν σφαῖρα ὑπὸ τὴν ἐκφρασιν τοῦ φίλτρου, τῆς στοργῆς, τῆς ἀγάπης εἶνε ἡ ὥχρᾳ ἀντανάκλασις τοῦ ἠθικοῦ Ἐκείνου ἡλίου. Ἐὰν τὰς ἀκτῖνας αὐτὰς πρὸς δίκαιον κόλαγον τῆς φιλαύτου ἀλαζωνείας μας προώρῃται οὐχὶ ἐν ἡμῖν τόσον, ὅσον εἰς τὸν κατώτερον ζωϊκὸν κόσμον ἐκλαμβωτικὰς νᾶτενίζωμεν εἰς τὴν τρυγὸν τὸν ἔρωτα, εἰς τὸν κύνα τὴν πίστιν, τὴν ἀθωότητα εἰς τὸ πρόβατον, τὴν στοργὴν εἰς τὸν πελεκᾶνα μέχρις ἀφαντάστου αὐτοθυσίας καὶ ἀπεί, ἀποκαλυπτόμενοι πρὸ αὐτῶν, τὸν Πλάστην ἐν τοῖς πλάσμασι, τὸ ἄπειρον ἐν τῷ ἐλαχίστῳ νὰ ἀνακαλύπτωμεν καὶ τιμῶμεν, τοῦναντίον τὴν ὑπαρξίν τούτων κατανιβατικῶς θυσιάζομεν, δὲν κάμνομεν τίποτε ἄλλο ἢ νὰ τεμαχίζωμεν διὰ τοῦ ἀγρίου πελέκεώς μας αὐτὸν τὸν Δημιουργόν!

ΦΩΚΙΩΝ ΠΑΝΑΣ

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑΙ.

Εἰς ἐκάστην γαλλικὴν πόλιν, οἱ ἐργάται τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος σχηματίζουν ἓνα σύνδεσμον ὃ ὁποῖος ὀνομάζεται ἐπαγγελματικὴ ἐνώσις καὶ ἐκλέγει ἓνα γραμματέα, ὅστις τὸν διευθύνει. Ἐκαστον μέλος πληρώνει εἰς τὸ ταμεῖον μίαν εἰσφορὰν κατὰ μῆνα. Αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἐνώσεις τῆς αὐτῆς πόλεως σχηματίζουν μίαν γενικὴν ἐνώσιν, ἡ ὁποία ὀνομάζεται Ἐργασιαστήριον. Παραδείγματος χάριν εἰς τοὺς Παρισίους εἰς τὴν Λυών, εἰς τὸ Λίξον κτλ. αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἐνώσεις τῶν τυπογράφων, τῶν ἀρτοποιῶν κλπ. ἐνοικιάζουν ἀπὸ κοινῆς ἐν κατάστημα ὀνομαζόμενον Ἐργασιαστήριον. Ἐκεῖ συνέρχονται, συζητοῦν τὰς ὑποθέσεις τῶν, διορίζουν ἓνα γραμματέα τοῦ Ἐργασιαστηρίου, ὅστις παρέχει ὁδηγίας καὶ πληροφωρίας εἰς τοὺς ζητοῦντας. Ὅλα τὰ Ἐργασιαστήρια τῆς Γαλλίας ἀποστέλλουν πληρεξουσίους εἰς Παρισίους, ἡ δὲ συνέλευσις αὕτη τῶν πληρεξουσίων ἐκλέγει ἓνα γενικὸν γραμματέα, ὅστις οὕτω ἀντιπροσωπεύει ὅλα τὰ Ἐργασιαστήρια. Προσέτι ἐκάστη ἐπαγγελματικὴ ἐνώσις δὲν εἶνε ἐνωμένη μόνον μετὰ τὰς ἄλλας ἐπαγγελματικὰς ἐνώσεις ἀλλὰ καὶ μετὰ τὰς ἐπαγγελματικὰς ἐνώσεις τῶν ἄλλων πόλεων. Τοιούτοτρόπως ὅλαι αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἐνώσεις τῶν τυπογράφων ἀποτελοῦν μίαν ὁμοσπονδίαν ἢ ἐθνικὴν ἐνώσιν. Τὸ αὐτὸ καὶ ὅλοι οἱ σιδηροδρομικοὶ ἐπιβάλληλοι. Τὸ αὐτὸ καὶ ὅλοι οἱ ἐργάται μεταλλείων, ναυπηγείων κλπ. Ἐκάστη ἐθνικὴ ὁμοσπονδία ἔχει τὸ ταμεῖον τῆς, διατηρούμενον ἀνθηρὸν διὰ τῶν καταβολῶν ὅλων τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐνώσεων. Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐθνικαὶ ὁμοσπονδίαὶ ἔχουν πληρεξουσίους ἐν Παρισίοις. Οἱ πληρεξούσιοι οὗτοι συνέρχονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ σχηματίζουν τὸ Κομιτάτον τῶν Ὁμοσπονδιῶν, τὸ ὁποῖον διορίζει ἓνα γενικὸν γραμματέα τῶν ὁμοσπονδιῶν. Τὸ σύνολον ὅλων τῶν ἐργασιαστηρίων τῆς Γαλλίας καὶ ὅλων τῶν ἐθνικῶν ὁμοσπονδιῶν ἀποτελεῖ τὴν περιώνυμον Γενικὴν Συνομοσπονδίαν τῶν ἐργατῶν — ἢτοι Σύνδεσμον τῶν ἐργατικῶν τάξεων τῆς Γαλλίας (Σ. Τ. Γ.) ἢ ὅπως γαλλιστὶ τὸ γράφουν C. G. T. — ἡ ὁποία ἔχει ἐμπνεύσει τόσον φόβον εἰς τοὺς πλουτοκράτας.

Κάθε δύο ἔτη αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἐνώσεις ἀποστέλλουν πληρεξουσίους ἀποτελοῦντας Ἐθνικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον συζητεῖ τὰ γενικὰ συμφέροντα τῶν ἐργατικῶν τάξεων τῆς Γαλλίας. Ἐπίσης αἱ ἐθνικαὶ ὁμοσπονδίαὶ ἀποστέλλουν πληρεξουσίους εἰς διεθνή ἐργατικά συνέδρια περιοδικῶς συγκροτούμενα καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον συναντῶνται Γάλλοι, Ἀγγλοὶ, Γερμανοὶ κλπ. ἀσχολούμενοι εἰς τὰ αὐτὰ ἐπαγγέλματα, ἀνταλλάσσοντες ἰδέας περὶ τῶν συμφερόντων τῆς ἐργασίας καὶ ἀμύνης αὐτῶν κατὰ τῶν συμφερόντων τοῦ κεφαλαίου καὶ ἀντιλαμβανόμενοι ὅτι

ἀποτελοῦν καλοσσιαίαν δύναμιν, ἡ ὁποία ἀρκεῖ νὰ θελήσῃ διὰ νὰ φέρῃ μόνῃ τῆς ἐντὸς ὀλίγων ἑτῶν ὅλας τὰς βελτιώσεις, τὰς ὁποίας δὲν θὰ ἐπέφερον οἱ κεφαλαιοῦχοι ἐὰν ἀφίετο τὸ πρᾶγμα εἰς αὐτοὺς, ἐντὸς πολλῶν αἰώνων. Δ. Π.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ*

Εἰς τὸν

ΠΛΑΤΩΝΑ Ε. ΔΡΑΚΟΥΛΗΝ.

Καλῶς ἤλθες τῆς Σοφίας
Γλυκοφώτιστον ἀστέρι
Ἀπ' τὰ θάνατα τὰ μέρη,
Ποῦ τὸ πνεῦμα κατοικεῖ,
Ποῦ δυὸ κόσμοι ἐνωθῆκαν
Καὶ μέγα νὰ προβάλῃ
Ἡ Βρετανικὴ ἀγκάλῃ,
Τῆς Ἑλλάδος ἡ ψυχὴ.

Καλῶς ἤλθες, ὦ Λευίτη,
Στὴ θρησκεία τοῦ ἀπείρου
Στὴ λατρεία ἐνὸς ὀνείρου
Στὸ χροσὸν ἀδελφισμῶ. —
Ἀπ' τοῦ Γολγοθᾶ τὰ θυγῇ
Ὁ ἀγρός μας κοσμομάρτυς
Τῆς φρικτῆς Σκλαβιάς ὁ ἀντάρτης
Σε φιλεῖ μὲ στεναγμῶ.

Μεγαλόστομέ μας Παῦλε
Στὸ ναὸ τῆς Καλωσύνης
Ἐλα πρόφθασε νὰ γείνης
Ὁ ποιμὴν ὁ λογικός.
Τὰ κορμιά μας πρὶν ξεσκίσουν
Μίσους λόκοι ἀγριεμένοι
Μιὰ φωνὴ ἀπελπισμένη
— Γεῖτε, κράζει, βοηθός. —

Λὲς ἐκεῖ τὸ ἀπαλὸ κῆμα.
Μιὰ ὁρμὴ τοῦ Ποσειδῶνος
Κ' ὁ βοριάς τοῦ φθάνει μόνος
Φτερωμένος νὰ χυθῇ
Καὶ σὰν Πόνδος ἀσπρομάλλης,
Ποῦ τὰ οὐράνια λὲς ἀγγίζει
Βράχους ἀγριοὺς γκρεμίζει
Καὶ σεισμοκινάει τὴ Γῆ.

Μαῦρα κόρμια στοῦ Πόρου
Τὰ δακρόβρεχτα πελάγη
Κι ὁ Λαὸς μπορεῖ νὰ φάγῃ,
Νὰ γκρεμίσῃ μὲ θυμὸ
Κάθε βράχον Ἀτιμίας
Φθάνει γὰρ μόνον ἓνα,
Ὁ Δρακούλη, σὰν κ' ἐσένα
Καὶ προστάτῃ καὶ ὁδηγῶ.

ΦΩΚΙΩΝ ΠΑΝΑΣ

* Τὸ ἀνωθεὶ μεγαλόπνευστον ποίημα ἀπεγγέλλη ὑπὸ τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ κ. Πανά κατὰ τὴν ἐν Πειραιεὶ πρὸ διετίας γενομένην κοσμοβριθεστάτην ὑποδοχὴν τοῦ κ. Δρακούλη ἑτανακάμπτοντος ἐξ Ἰθακῆς.

Ὅλα τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται παρακάτω, πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ ταχυδρομικῶς δι' ἀποστέλλονται ἅμα ληφθῇ τὸ ἀντίτιμον.

Ὅλοι οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κυριαλοῦνται νὰ στέλλουν πᾶν ἔμβλημα, εἰς τὸ ἐν Λονδίνῳ Γραφεῖον τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ. (P. E. Drakoules 14, Park Square, Regent's Park London) καὶ νὰ εἰδοποιῶν διὰ δελταρίου των τὸ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖον 38 Ὁδὸς Λιθότου Ἀθῆναις. Οἱ ἐντὺς τῆς Ἑλλάδος παρακαλοῦνται νὰ στέλλουν πᾶν ἔμβλημα εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος Ἀθῆναις καὶ νὰ εἰδοποιῶν διὰ δελταρίου των τὸ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖον, 38 Ὁδὸς Λιθότου Ἀθῆναις.

Πᾶν ἔμβλημα δέον νὰ γίνεταί εἰς διαταγὴν Π. Ε. Δρακούλη, εἴτε διευθυνόμενον πρὸς τὸ ἐν Λονδίνῳ Γραφεῖον 14, Park Square, Regent's Park London, εἴτε πρὸς τὴν Ἐμπορικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος Ἀθῆναις. Οὐδὲν δημοσίωμα πέμπεται ἄνευ προπληρωμῆς.

Πᾶσα ἀνακοίνωσις ἀφορῶσα τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ δέον ν' ἀπευθύνεται πάντοτε πρὸς τὸν ἐπιμελητὴν τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ ὁδὸς Λιθότου ἀριθ. 38, Ἀθῆναις (Greece).

ΕΠΕΚΕΙΝΑ ΤΩΝ ΛΥΣΜΩΝ ΤΟΥ

ΗΛΙΟΥ, ὑπὸ ΑΝΝΑΣ ΚΥΡΕΣΦΟΡΑ.

Με εἰκόνα τῆς συγγραφῆς. (Τιμᾶται δρ. 1.)

Η ΔΙΑΓΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

ὑπὸ ΑΛΕΞΗΣ Π. ΔΡΑΚΟΥΛΗ. Με εἰκόνα τῆς συγγραφῆς. (Τιμᾶται λεπ. 50.)

ΛΛΗΓΟΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ εἰς εἰκόνας δύο. (Τιμᾶται λεπ. 10.)

Ο ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ, ὑπὸ

Θ. Κωνσταντινίδου. (Τιμᾶται λεπ. 10.)

ΦΕΛΙΤΣΙΑ ΣΚΕΤΣΕΡΑ (αἶνος ὑπὸ Φωκίωνος Πανδ. (Τιμᾶται λεπτ. 10.)

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑργατικῶν τάξεων τῆς Ἑλλάδος. Στέλλεται δωρεάν εἰς πάντα ὁ ὁποῖος τὸ ζητήσει διὰ δελταρίου.

ΕΡΓΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΡΑΚΟΥΛΗ

Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ . . . Δρ. 2.—

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ἐκδόσις κατάρτη, περιέχουσα

ἐν τέλει 24 ἀκρεσφαγικὰς συνταγὰς . . . 1.—

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ . . . 2.50

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ . . . 1.—

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ. Τρεῖς

διαλέξεις ἐκφωνηθεῖσαι ἀγγλιστὶ ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ

τῆς Ὁξφόρδης. Ἐκδόσις Ἑλληνική . . . 1.—

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ. Μελέτη

περὶ ἀναμορφώσεως τοῦ Ποινικοῦ Συστήματος . . . 1.—

ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΟΥ, ἦτοι πᾶς βάσεις

τοῦ Σοσιαλισμοῦ. Ἀθῆναι 1910. (Δ' Ἐκδόσις) . . . 0.25

ΑΡΑΗΝ, μηνιαῖον κοινωνιολογικὸν περιοδικὸν ἐν Ἀθή-

ναῖς 1885, 1887 (ἐξηντήθη) . . .

ΕΚΚΛΗΣΙΑ Εἰς τοὺς Νεοὺς, μετάφρασις ἐκ τῶν

τοῦ Κραυτσκιν (ἐξηντήθη) . . .

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ . . . 0.50

ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΩΝ . . . 4.—

ΤΟ ΑΝΤΙΔΟΥΤΟΚΡΑΤΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ . . . 0.10

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ . . . 0.10

ΑΝΑΓΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ . . . 0.10

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ. Τὸ ἔργον τοῦτο ἀποδεικνύει

ὅτι ἀρετὴ καὶ ἐπίμονος προσπάθεια εἶνε βέβαιος θρίαμ-

βος, καὶ ἡ βιονομία ἀναλύει τὰς Συνθήκας ὑφ' ἃς ὁ

θρίαμβος ἀκολουθεῖ τὴν μετὰ ἀρετῆς ἐπίμονον προσ-

πάθειαν. Οἰοσδήποτε θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὴν γνῶσιν

ἣν θ' ἀποκτήσῃ μελετῶν τὸ ἔργον ἐπὶ ἐν ἔτος, θὰ ἴδῃ

ταχύτητα τοῦς καρπὸς τῆς δημιουργικῆς του δυνά-

μεως ὑπὸ μορφήν εὐταρίας καὶ γαλήνης . . . 10.—

Ὁλόκληρος ἡ ἀνω συλλογὴ τῶν 19 βιβλίων ὁμοῦ παραγγελλομένην στέλλεται ἅμα τῇ παραλαβῇ δραχμῶν 14. Διὰ δύο ταῦτοχρόνως συλλογὰς δεχόμεθα δρ. 28. Διὰ τρεῖς συλλογὰς ταῦτοχρόνως, δεχόμεθα δρ. 34. Διὰ τέσσαρας δρ. 50. Ὁ παραγγέλλων ἀποκρίνεται τὸ κάτωθι δελτίον καὶ τὸ στέλλει συμπληρωμένον συμφώνως μετὰ τὰς ἀνωτέρω ὁδηγίας.

Κύριε,

Σήμερον ἐμβάλλω εἰς διαταγὴν Π. Ε. Δρακούλη δραχμὰς . . . καὶ ἀναμένω νὰ λάβω διὰ πρώτης εὐκαιρίας . . . συλλογὴν . . . ἐκάστην . . . ἀποτελουμένην ἐκ 19 δημοσιευμάτων τῆς Ἑρέυνης, κατὰ τὴν εἰδοποίησίν της.

Υπογραφή / Κατανομή / Σφραγίδα :

Διεύθυνσις

Ἡμερομηνία

(*) ΣΗΜ.—Ὁ παραγγέλλων μίαν μόνον συλλογὴν διαγράφει τὴν λέξιν ἐκάστην.

Πᾶς ὅστις παραγγεῖλῃ τέσσαρας συλλογὰς μάζον, (ἐμβάλλων καὶ τὸ τίμημα), μᾶς γράψῃ δι' ἐπὶ τρεῖς μῆνας κατόπιν ὅτι ἐμελέτησε τὰ 17 βιβλία καὶ ὅτι ἐξηγήσεν εἰς δέκα τοῦλάχιστον πρόσωπα τὰς ἰδέας, τὰς ὁποίας ἐσημείωσεν ἐκ τῆς μελέτης, θὰ λάβῃ εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀνακοινώσεώς του ταύτης καὶ ὡς ἀναγνωρίσιν τῆς συμπράξεώς του ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος μας δῖπλωμα ΑΡΩΓΟΥ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΣ. Ἀπαιτούμενα εἶνε καὶ τὰ δύο, καὶ ἡ παραγγελία καὶ ἡ ἀνακοίνωσις. Οἱ ἀρωγοὶ τῆς Ἑρέυνης βραδύτερον θὰ ἀποτελέσουν ἀνθρωπιστικὸν τάγμα, τὸ ὁποῖον θὰ προσορισθῇ διὰ μεγάλην καὶ σημαντικὴν ἐκδόσιν ὑπὲρ τῆς Κοινωνικῆς Μεταμορφώσεως, σύμφωνα μετὰ δοθησομένης ὁδηγίας.

Ερευνα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1901

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Π. Ε. ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ

Χαρακτηριστικά.—Συστηματική διεξήγησις τῶν ἀρχῶν τοῦ σοσιαλισμοῦ ὡς τῆς μόνης πρακτικῆς πολιτικῆς πρὸς παύσιν τῶν δεινῶν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἰδίως τῶν ἐργατικῶν τάξεων.—**Κρίσεις παντὸς ζητήματος τῆς ἡμέρας,** ἐκ τῆς ἀπόψεως τῶν πορισμάτων τῆς κοινωνιολογικῆς ἐπιστήμης.—**Ἀφῶρα διακινεῖται** εἰς δράσιν, αὐτανάπτυξιν καὶ ἀνθρωπισμόν.—**Λεπτομερὲς ἀφίγησις** τῆς παγκοσμίου σοσιαλιστικῆς κινήσεως.—**Προσωπογραφίαι.**—**Βιβλιοκρισίαι.**—**Εἰκόνες.** Ἐπιστολαὶ ἀρμοδίων ἐπὶ ποικίλων θεμάτων κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς προόδου.—**Ἀπαντήσεις** πρὸς ζητοῦντας λύσεις διαφόρων ἀποριῶν.

ΤΙΜΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Δρ. 5 κατ' ἔτος, ἢ δρ. 2 κατὰ τετραμηνίαν (προπληρωτέαι).

Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης τετραμηνίας πᾶς συνδρομητὴς λαμβάνει δωρεὰν τὸ περιοδικὸν τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ τὸ ἐνδιδόμενον τὴν τετραμηνίαν ἐκείνην (καὶ τιμώμενον δρ. 1). Ὡστε πρᾶγματι ὁ πληρόνων δρ. 2 λαμβάνει ὑπὲρ τὰ 20 φύλλα.

Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐμβάλλουν εἰς τὸ ἐν Λονδίῳ γραφεῖον τῆς Ἐρευνῆς.—(P. E. Drakoules 14, Park Square, Regent's Park, London) καὶ εἰδοποιοῦν τὸ ἐν Ἀθήναις γραφεῖον, Ὀδὸς Διδότου 38, Ἀθήνας Grèce.

Οἱ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἐμβάλλουν εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος Ἀθῆναις καὶ εἰδοποιοῦν τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐρευνῆς ὁδὸς Διδότου 38, Ἀθῆναις.

Δωρεὰν λαμβάνει τὴν ΕΡΕΥΝΑΝ πᾶς ὁποῖος ἐμβάσῃ τὸ τίμημα τριῶν ἐγγραφῶν ἢ τριῶν ἀταναλώσεων.